

JURJOVŠKO glasilo

GLASILO OBČINE SVETI JURIJ OB ŠČAVNICI / APRIL 2018

POMLAD

Štejem pomladi.
Sreče se človek hitro navadi,
muke nikoli.

Življenje je negotovost,
nič ne obljublja,
ničesar ne dolguje.

Preštevam hrepenenja,
ki švigajo okrog mene,
enačim jih z zvezdami v vesolju.

Monika Čuš

Iz vsebine:

- Županov nagovor
- Center ponovne uporabe in projekt »Slovenskogoriška kolesarska pot«
- Občinska priznanja za leto 2018
- Prejemniki priznanj Zveze kulturnih društev za leto 2017
- Začetki bogate tradicije kulturnega udejstvovanja
- Utrinki iz vrtca in šole
- Iz društvenega življenja

Likovno delo Mire Petek, letošnje dobitnice priznanja Zveze kulturnih društev Sv. Jurij ob Ščavnici

SLIKE SPOMINOV

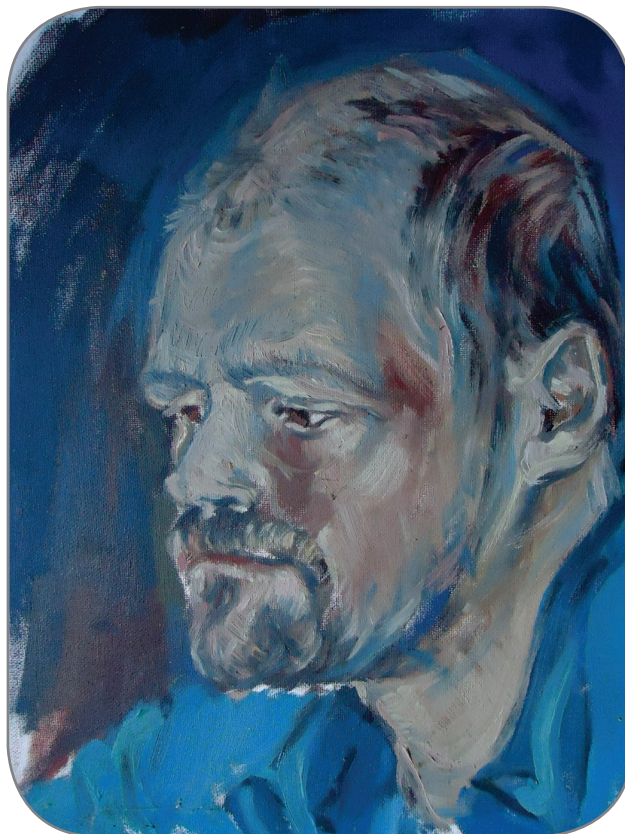
*Slike spominov ...
Nekatere so večne,
druge s časom zbledijo.
Izseki mojega življenja.*

*Nekatere prikličejo nasmeh na obraz,
ponos v oči,
ob drugih me zaboli.*

*Slike naše preteklosti,
lepe,
manj lepe,
tudi tebe sem shranila v spomin,
takšnega kot si bil,
takšna, kot sem bila,
takšni, kot smo bili,
z vsemi našimi čari in trmami vred.*

*Slike mladih dni nabiram,
nabrati jih moram za dneve,
ko bo korak postal preutrujen za zbiranje novih.*

Monika Čuš, zbirka Sledi vetra

Spoštovane občanke in občani!

Letošnja dolga in trdovratna zima se je končno poslovila od nas in prav zaradi nje letos še posebej težko pričakujemo zelenega Jurija, ki prinaša pomlad v našo čudovito občino, z njim pa tudi 24. občinski praznik občine Sveti Jurij ob Ščavnici.

V lanskem letu smo obeležili tri velike obletnice iz naše bogate zgodovine, in sicer 100-letnico Majniške deklaracije, s katero smo obudili spomin na njenega avtorja dr. Antona Korošca, 200-letnico rojstva pisatelja, zgodovinarja, narodnega buditelja Davorina Trstenjaka ter 250-letnico šolstva pri Svetem Juriju ob Ščavnici.

Tudi letos sem obiskal čez 40 občnih zborov naših društev in medobčinskih združenj, kjer sem dobila spoznal življenje in delo v društvih ter občini, kar mi je v veliko pomoč pri razumevanju in načrtovanju dela. Društva so vez med občani in s svojo dejavnostjo na različnih področjih skrbijo za kvaliteto življenja v občini in prav zaradi tega dajem tolikšen pomen njim in njihovemu delu.

Ko se ozrem na lansko leto, ugotavljam, da smo realizirali večino zadanih nalog, kar se izkazuje v Zaključnem računu občine za leto 2017. Lani smo zgradili in modernizirali načrtovane ceste, in sicer: Slaptinci (vas), Jamna (Šijanec) in Sovjak (Hrenovica). Modernizirali smo travnato nogometno igrišče pri šoli s sodobnim namakalnim sistemom in razsvetljavo. Pravkar se končujejo gradbena dela pri preureditvi kleti v stari šoli na Stari Gori v Turistično-promocijski center, ki ga bo upravljalo Turistično društvo Sveti Jurij ob Ščavnici. Že lansko leto je bil tudi poravnana delež občine pri nakupu nove avtocisterne za PGD Stara Gora.

Proračun za letošnje leto smo sprejeli že pred novim letom, tako da je postal operativen takoj na začetku novega koledarskega leta. V njem so predvidena sredstva za izvajanje obveznih nalog, ki jih mora občina izvajati v skladu z zakonodajo, torej sredstva za delovanje društev s področij športa, kulture, kmetijstva in požarnega varstva. Največji del proračuna predstavljajo transferji občanom, to je ekonomska cena za varstvene programe v vrtcu, sofinanciranje zavodov, katerih ustanovitelj ali soustanovitelj je občina, povečujejo se transferji za socialne programe, predvsem institucionalno varstvo in domsko oskrbo, kar je posebej zaskrbljujoče, saj nominalno beležimo 20-odstotni porast glede na prejšnje leto.

V letošnjem 4-milijonskem proračunu občine je za investicije namenjena približno polovica proračuna. Največji investicijski zalogaj predstavlja sofinancerski delež izgradnje regionalne ceste s pripadajočo infrastrukturo od avtobusne postaje Sv. Jurij ob Ščavnici do Lovskega doma na Blagušu v znesku skoraj milijon evrov. Nestrpnostjo pričakujemo pričetek gradnje, saj Direkcija za infrastrukturo

JÜRJOVŠKO GLASILO

Izdajatelj: Občina Sveti Jurij ob Ščavnici

Odgovorna urednica: Klavdija Bec

E-pošta: uredniskiodbor@sveti-jurij.si

Uredništvo: Marija Kocuvan, Breda Žunič, Andrej Omulec, Katja Peršak Hajdinjak, Patricia Fras

Lektoriranje: Breda Žunič, Klavdija Bec, Katja Peršak Hajdinjak

Računalniško oblikovanje: Marko Čuš

Naslov uredništva: Občina Sveti Jurij ob Ščavnici, Ulica Bratka Krefta 14, 9244 Sveti Jurij ob Ščavnici
Jürjovško glasilo prejmejo brezplačno vsa gospodinjstva Občine Sveti Jurij ob Ščavnici. Glasilo je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za Kulturo RS, pod zaporedno številko 641.

Tisk: Ikaruss, Robert Vajs s. p.

Naklada: 950 izvodov

Leto izdaje: 2018

Fotografija na naslovnici: Pogled na Sveti Jurij ob Ščavnici v aprilu (foto: Klavdija Bec)

turo že izbira izvajalca gradnje. Prav tako pripravljamo razpis za izvajalca gradnje prizidka vrtca Sonček, kar je naša dolgoletna skupna želja, da vrtec združimo na enem mestu.

Pravkar se je začela sanacija plazu nad Blaguskim jezerom in izgradnja platoja za čistilno napravo v Biserjanah. V letošnjem letu imamo tudi v načrtu modernizacijo makadamske ceste Rožički vrh–Stanetinci. Veliko si tudi obetamo od nadgradnje vodovodnega sistema C v okviru Dogovora za razvoj regije, kjer smo prijaviili projekt za 11 km novega vodovodnega omrežja v višini 1,5 milijona evrov, predvsem tistih odsekov, ki so izpadli iz prve faze izgradnje.

Skupaj z Javnim podjetjem CEROP, d. o. o., smo se dogovorili, da bomo v starih garažah uredili Center ponovne uporabe, ki bo v okviru CEROP organiziran kot socialno podjetje, katerega namen bo zbiranje, obnova ali reciklaža električnih in elektronskih naprav, kar sledi okoljskim, ekonomskim in socialnim ciljem. Obenem gre za pomembno pridobitev nekaj delovnih mest za težje zaposljive občane. Za ta projekt je CEROP že zagotovil 50 tisoč evrov sofinancerskih sredstev za najem teh prenovljenih prostorov. Za obrtno cono Grabonoš je v izdelavi Občinski podrobni prostorski načrt (OPPN) za to območje. Zaradi potreb občanov in nadaljnji razvoj občine so se začeli postopki za spremembo Občinskega prostorskega načrta (OPN).

Rešitev za izgradnjo odprtega širokopasovnega optičnega omrežja smo našli v obliki evropskega investicijskega sklada RENE, ki se je obvezal

zgraditi manjkajoče optično omrežje po celotni občini. Priprave za gradnjo, ki bi se naj začela v poletnih mesecih, že tečejo.

Za uresničevanje smelih načrtov se moram zahvaliti občinski upravi in celotnemu občinskemu svetu, občanom in občankam, ki nas v naših prizadevanjih podpirate in nam dajete dodatno samozavest in moč pri našem delu.

Na koncu iskrene čestitke prejemnikom občinskih priznanj za leto 2018, ki so s svojim delom in zgledom na raznih področjih prispevali k razvoju in ugledu naše občine. Čestitke tudi prejemnikom priznanj na kmetijskem področju, kjer so dosegli vrhunske rezultate v slovenskem merilu in tako promovirajo našo najmočnejšo gospodarsko panogo.

V tem prazničnem času bo za našo občino in župnijo, saj obenem praznujemo občinski praznik in praznik farnega zavetnika svetega Jurija, obilo možnosti za druženje, sprostitve in zabavo. Tako si bomo nabrali novih moči za nadaljnje delo. Ob teh dogodkih smo posebej veseli obiska naših nekdanjih občanov in faranov, ki živijo drugje ali v tujini ter se ob tej priložnosti radi vračajo tja, kjer imajo korenine.

Občanom in občankam iskreno čestitam ob občinskem prazniku in vas vabim na prireditve, ki se bodo zvrstile v okviru 24. praznika občine Sveti Jurij ob Ščavnici. Vsem skupaj pa želim obilo užitkov ob prebiranju praznične številke Jürjovškega glasila, ki je pred vami.

Mirko Petrovič, župan

Slovenskogoriške kolesarske poti

Z željo po celoviti izgradnji kolesarskih poti na področju Slovenskih goric in Prlekije smo se občine v dogovoru z Ministrstvom za infrastrukturo RS oziroma Direkcijo za infrastrukturo dogovorile za skupni nastop za doseg tega cilja.

V ta namen je bil med Ministrstvom za infrastrukturo in dvajsetimi sodelujočimi občinami iz Prlekije in Slovenskih goric podpisan Dogovor o sodelovanju pri načrtovanju in gradnji kolesarskih povezav kot projekt državnega in regijskega pomena z delovnim nazivom »Slovenskogoriške kolesarske poti«.

V Dogovoru o sodelovanju so se partnerji, torej Ministrstvo za infrastrukturo RS in sodelujoče občine, dogovorili, da bodo skupaj pripravili

strokovne podlage, kar pomeni izdelavo idejne zasnove, kot izhodiščni dokument umestitve tras državnih in občinskih kolesarskih povezav na tem območju. Sodelovali bodo pri vseh aktivnostih umestitve v prostor, pri načrtovanju in izgradnji državnih kolesarskih povezav v skladu z Resolucijo o nacionalnem programu razvoja prometa do leta 2020 z vizijo do leta 2030.

To pomeni, da bi bilo do leta 2030 celotno področje Prlekije in Slovenskih goric pokrito z preko 200 kilometri kolesarskih poti. Za celotno območje bo Direkcija za infrastrukturo izdelala enotni Dokument identifikacije projekta (DIIP), Investicijski program (IP) in projektno dokumentacijo, viri financiranja pa bi se zagotavljali v državnem ali občinskih proračunih. V osnutku Pravilnika o

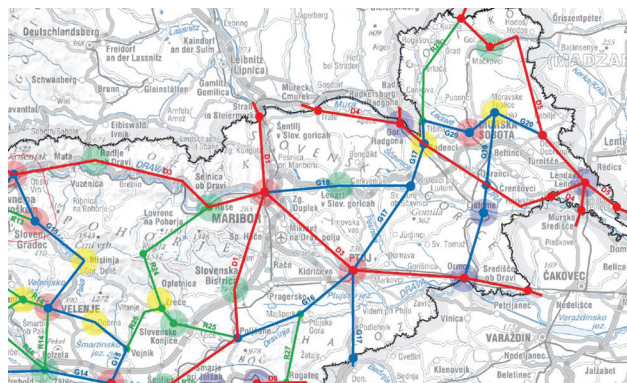
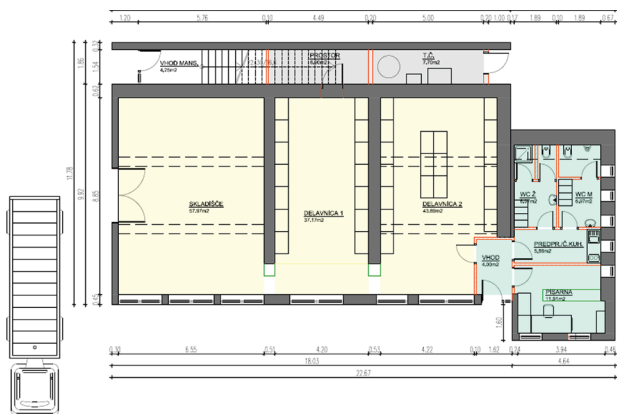
cestah so predvidene državne, glavne, regionalne in lokalne kolesarske poti. Državne in glavne kolesarske poti se v celoti financirajo iz državnega proračuna, medtem ko se regionalne in lokalne kolesarske poti financirajo iz občinskih ali drugih virov. Sveti Jurij ob Ščavnici je stičišče dveh glavnih kolesarskih koridorjev in sicer G 18, ki poteka od Pesniškega rondoja do Svetega Jurija ob Ščavnici in G 17, ki poteka iz Gornje Radgone preko Svetega Jurija ob Ščavnici do Ptuja. Ti glavni kolesarski koridorji se bodo v celoti financirali iz državnega proračuna, zato ima občina Sveti Jurij ob Ščavnici velik interes sodelovati v tem projektu.

V podpisanem Dogovoru o sodelovanju je bil za regijskega koordinatorja projekta imenovan župan občine Sveti Jurij ob Ščavnici Miroslav Petrovič, ki bo skrbel za koordinacijo med sodelujočimi občinami in Direkcijo za infrastrukturo.

Center ponovne uporabe v Sv. Juriju ob Ščavnici

Za zmanjšanje količin odpadkov bo v prihodnje vse bolj pomembno, da se stvari, ki so že enkrat proizvedene, prenavljajo, obnavljajo in večkrat uporabijo za enak ali drug namen. V ta namen je podjetje CERO Puconci (Javno podjetje Center za ravnanje z odpadki Puconci d.o.o.), katerega soustanovitelj je tudi Občina Sveti Jurij ob Ščavnici, ustanovilo socialno podjetje MENSANA d.o.o. – so.p. To ima v letu 2018 namen vzpostaviti tri središča predelave in ponovne uporabe, in sicer za tekstil v Murski Soboti, za pohištvo in ostale lesne predmete v Ključarovcih ter za računalniško in drugo električno in elektronsko opremo v Svetem Juriju ob Ščavnici.

V Svetem Juriju ob Ščavnici bodo dejavnosti centra povezane s ponovno uporabo odložene in odvržene še uporabne elektronske in računalniške opreme.

Administrativno-strokovne naloge pa bo v imenu vseh opravljala Razvojna agencija Slovenske go- rice iz Lenarta. Z uresničitvijo tega dolgoročnega projekta bo zagotovljena večja prometna varnost na tem območju, zagotovljena bo tudi trajnostna mobilnost, ki zagotavlja večjo uporabo koles za vsakdanje potrebe, predvsem pa si lahko veliko obetamo od »kolesarskega« turizma, ki je vedno bolj priljubljen v rekreativne namene.

Občina bo za namen delovanja centra ponovne uporabe obnovila objekt nekdanjih garaž (hladilnice) pri posojilnici v Svetem Juriju ob Ščavnici. V izdelavi je projektna dokumentacija za obnovo, gradbena dela na objektu pa se bodo izvedla v poletnih mesecih letošnjega leta. Prostori bodo socialnemu podjetju oddani v najem.

MENSANA d.o.o. – so.p. je bilo ustanovljeno z namenom trajnega opravljanja dejavnosti socialnega podjetništva, s ciljem zaposlovanja težje zaposljivih oseb ter oseb iz ranljivih skupin z vključevanjem v zasnovo krožnega gospodarstva v pomurski regiji, v katerem pa lahko sodelujmo vsi prebivalci Pomurja. Kako?

Ne veste, kam z odvečnim pohištvom in opremo za dom, posodo, igračami, računalniki, knjigami, oblačili in podobnimi predmeti, ki so še v redu in uporabni?

Pokličite na številko 040 455 142, ali pišite na elektronski naslov info@mensana.si

V delavnicah predelave in ponovne uporabe se bodo izdelki pripravili za vnovično uporabo. V sredini leta 2018 boste lahko v butični trgovini uporabljenih predmetov z nakupi zanimivih in privlačnih, recikliranih in obnovljenih izdelkov postali del pomurske krožne poti. Z vašim klicem ali elektronskim sporočilom boste pomagali k zmanjšanju izkoriščanja naravnih virov, varčevanju s surovinami, zmanjšanju emisij toplogrednih plinov ter postali del skupnega razvoja družbe.

PRIZNANJA OBČINE SVETI JURIJ OB ŠČAVNICI ZA LETO 2018

Komisija za priznanja Občine Sv. Jurij ob Ščavnici je na svoji 8. seji, ki je bila 19. 3. 2018 obravnavala vse prispele pobude za podelitev priznanj Občine Sv. Jurij ob Ščavnici za leto 2018 in predlagala sklep o prejemnikih priznanj.

Na podlagi sklepa o podelitvi priznanj Občine Sv. Jurij ob Ščavnici za leto 2018 Občinski svet podeljuje priznanja naslednjim prejemnikom:

VLADO KOCUVAN
PREJEMNIK GRBA
OBČINE SVETI JURIJ OB ŠČAVNICI

Foto: osebni arhiv

Vlado Kocuvan, rojen 1951 v Vidmu, je bil že v otroštvu izjemno živahen fant. Zanimalo ga je vse, kar je bilo hitro in kar je povzročalo hrup. Oče je imel obrtno delavnico, kjer so se popravljali tudi mopedi in kadar je bilo potrebno preizkusiti, ali je moped v delujočem stanju, ga je na tiho preizkusil tudi sam, čeprav so potem sledile še kakšne kazni. A se je splačalo prenesti tudi to, samo da je vsaj za nekaj trenutkov prišel do adrenalinskega občutka hitre vožnje.

Zato ni čudno, da je že v otroštvu, s 14 leti, zmagoval v dirkah z mopedi po gričih in dolinah še v takratni radgonski občini. Rad se je izpostavljal nevarni in hitri vožnji in nobena mila prošnja mame ali kazen očeta ga ni ustavila. Čeprav je prihajalo do ranjenih kolen in razbitih mopedov, se je vse zacelilo ali popravilo v domači delavnici. Ko ti neizmerna želja po nevarnem dirkanju pride pod kožo, se te želje ne da tako hitro ustaviti.

In iz evropskih držav je tudi v Gornjo Radgono prišlo zanimivo tekmovanje – speedway. Speed-

way je izjemno zanimiva in dinamična zvrst moto športa, ki navdušuje številne ljubitelje po vsem svetu še danes. Zanimivo je, da vozniki na 500 kubičnih specialkah divjajo brez zavor in prestav. Nastopajo na ovalnih peščenih stezah, ki so lahko krajše ali pa dolge 1000 m. Pospeski so primerljivi s tistimi iz formule 1. Ker nimajo zavor, mora tekmovalec bočno drseti skozi zavoje, zato pa ima na čevljih posebne železne »podplate«.

Ko je AMD Gornja Radgona sredi 60 let začela organizirati tekmovanja v speedwayu tudi pri nas, se je med tekmovalci hitro znašel tudi Vlado. Bil je komaj polnoleten fant, ko se je preizkusil na junior dirkah (1969) po Sloveniji. Že takrat so mu okrog vratu obesili zlat lovorov venec. V letih 1971–1982 je dirkal na radgonski speedway stezi, ki je bila dolga 1000 m, večkrat v času radgonskega kmetijskega sejma. Ljudje so množično hodili navijat za domače tekmovalce, še posebej za Vlada Kocuvana, ki je s svojo drzno in hitro vožnjo navduševal svoje oboževalce in osvajal prva mesta. Ker v domači občini ni bilo urejene kratke steze, so hodili dirkači tekmovat tudi v druge evropske države: Poljsko, Veliko Britanijo, Češkoslovaško, Madžarsko, Avstrijo, v republike takratne Jugoslavije, ZRN in DDR.

Imeti ali priti do speedway motorja, ni bilo enostavno. Vlado si ga je moral sam kupiti in tudi sam popravljati. Radi pa so si med seboj tudi pomagali, še posebej, če je kdo imel avtomehanična znanja. Do skrivnosti o različnih nastavitvah pri Jawa motorjih ter do informacij, kateri metilni alkohol je najbolj čisti, pa so se dokopali tako, da so morali dati kaj pod roko. Motorje in rezervne dele je moral Vlado ob pomoči prijateljev in domačih sam »šmuglati« preko meje. Najbolj pomembna pa je bila zadnja guma in če si jo je Vlado uspel kupiti, je bil zmagovalec brez dirke. Tako Vlado kot tudi drugi tekmovalci v Gornji Radgoni niso bili deležni neke finančne podpore. Vlado je tisto nagrado, ki jo je dobil za dobre uvrstitve, porabil za »friziranje« motorja.

Najbolj obetavna leta za osvajanje najvišjih mest v državi so se za Vlada pričela od leta 1974 naprej. Žal so odlične uvrstitve preprečile tudi hude poškodbe, a Vlado ni obupal in se je vedno znova

vračal na stezo.

Leta 1976 je Vlado prvič postal državni prvak, ko je za eno točko premagal Štefana Kekca. Mesto državnega prvaka je obdržal tudi 1977, 1979, 1980 in 1981.

V letih 1977–1982 je skupaj s svojimi moštevnicami dirkači (Francem Smolkom, Ivanom Vrbnjakom in Albertom Kocmutom) osvojil naslove državnega prvaka v dvojicah in si tako prisvojil dve zlati čeladi.

Vlado se je skupaj z drugimi najboljšimi jugoslovanskimi dirkači udeleževal svetovnih prvenstev, kjer so nastopali kot ekipa. Tako so bili tekmovalci včasih največji konkurenti, a ko so ekipno zastopali Jugoslavijo tudi največji zavezniki.

Marsikateri tekmovalec je razočaran zapustil tekmovalne steze, saj so se o pomembnih zadevah odločali za mizo in ne na tekmovalni stezi. Tudi krivice so se jim godile. Vlado Kocuvan bi si po vseh pravilih zaslužil še tretjo zlato čelado, a mu je iz neznanega razloga niso podelili. To nešportno in pristransko dogovarjanje je bilo kar stalnica v jugoslovanskem speedwayu.

Predlagatelj podelitve grba Občine Sveti Jurij ob Ščavnici g. Vlado Kocuvan je Športno društvo Videm.

Vlado Kocuvan posthumno prejme grb Občine Sveti Jurij ob Ščavnici za izjemne dosežke na področju športa, kot večkratni državni prvak v speedwayu.

Vlado je kljub svoji borbeni osebnosti, v začetku meseca aprila izgubil bitko s težko boleznijo.

**MARIO SISTEM
GRADBENIŠTVO d.o.o.**
**PREJEMNIK PLAKETE
OBČINE SVETI JURIJ OB ŠČAVNICI**

Podjetje Mario Sistem gradbeništvo d.o.o. je že dolga leta vzoren poslovni subjekt v občini Sveti Jurij ob Ščavnici. Ustanovljeno je bilo junija 2000, februarja 2011 pa se je statusno preoblikovalo v družbo z omejeno odgovornostjo (d.o.o.) in od vsega začetka je tudi vzoren član Območne obrtno podjetniške zbornice Gornja Radgona.

Podjetje je po svojih kvalitetnih storitvah znano daleč naokrog. Njihove storitve zajemajo gradnjo, rekonstrukcije in adaptacijo objektov. Najbolj pa so specializirani za gradnjo kmetijskih objektov, kot so: stolpni silosi za živalsko krmo (CO₂), silosi za suho zrnje, koritasti silosi, hlevi, gnojne jame, lagune, vodni rezervoarji za pitno vodo ... Vse od ustanovitve so tudi velik zaposlovalec v naši občini, saj imajo trenutno zaposlenih kar 15 delavcev.

Podjetje je v okolici znano kot družbeno odgovorno podjetje, saj društvom in občanom veliko pomaga. Direktor podjetja Marjan Trstenjak je kot član Športnega društva Videm in PGD Grabonoš aktivno vključen v društveno dogajanje v občini.

Predlagatelja podelitve plakete Občine Sveti Jurij ob Ščavnici podjetju Mario sistem gradbeništvo d.o.o. sta Beno Rohitelj in sopredlagatelj Območna obrtno-podjetniška zbornica Gornja Radgona.

Podjetje Mario sistem gradbeništvo d.o.o. prejme plaketo Občine Sveti Jurij ob Ščavnici za pomemben prispevek pri razvoju občine na gospodarskem področju.

**ŽUPNIJSKA KARITAS
SVETI JURIJ OB ŠČAVNICI**
**PREJEMNICA PLAKETE
OBČINE SVETI JURIJ OB ŠČAVNICI**

V letu 2018 mineva 20 let, ko je nekdanji župnik Štefan Grabar dal pobudo za ustanovitev Župnijske karitas. Takrat je ŽK Sv. Jurij ob Ščavnici delovala še v okviru Škofije Maribor, saj se je škofija Murska Sobota ustanovila leta 2006. Ustanovila se je v prepričanju, da brez dobrodelne ljubezni in solidarnosti ni pravega krščanstva. Zadalci so si osnovne naloge, ki so jih po najboljših močeh izpolnjevali in katerih temelj delovanja je tudi da-

Foto: arhiv KARITAS

našnja Karitas v župniji. To pa je:

- Delati dobro v duhu pomoči sočloveku in biti kot karitativni kristjan zgled za dobra dela drugim
- Pomoč družinam v stiski
- Pomoč ostarelim, bolnim in prizadetim
- Pomoč ob nesrečah
- Razdeljevanje hrane
- Obiskovanje ostarelih po domovih in v domovih za ostarele
- Pomoč otrokom pri nabavi šolskih potrebščin
- Organizacija dobrodelnih koncertov

ŽK Sveti Jurij ob Ščavnici izvaja skozi celo leto različne aktivnosti, ki pa so že tradicionalne.

V prvi polovici leta večkrat organizirajo različna predavanja za farane, saj želijo občane spodbuditi k skrbi za svoje zdravo telesno in dobro duhovno ter duševno počutje. Predvsem organizirajo taka predavanja, ki nas usmerjajo v razmišljanja o sebi, o človeških vrednotah, o zdravju. V času velikonočnih in božičnih praznikov obiščejo ostarele, bolne ali invalidne občane na njihovih domovih. Prav tako obiščejo tudi vse naše občane, ki so nastanjeni v različnih domovih za ostarele. Ob obisku razveselijo naše farane z drobnim darilcem, največ pa tem ljudem pomeni pogovor. V mesecu maju organizirajo srečanje s starejšimi farani. Druženje je postalo tradicionalno in za marsikaterega ostarelega nepozabno. Karitativni delavci skušajo po svojih najboljših močeh narediti srečanje prijetno in klopeta. Starejši zelo radi pojejo stare ljudske pesmi in se radi povese-
lijo.

V juliju že vrsto let, za družine z več otroki in za otroke s šibkim socialnim stanjem, pripravijo bone določene vrednosti, s katerimi si po svojih željah kupijo šolske potrebščine.

Po maši se jubilanti zberejo v veroučni učilnici, saj jim karitativni delavci pripravijo manjšo pogostitev. V oktobru ŽK pripravi srečanje zakonskih jubileantov.

Zelo odmeven je tudi vsakoletni dobrodelni koncert, ki se običajno organizira v novembru, v mesecu, ko se praznuje teden karitas. Smo verjetno edina manjša župnija, ki je v času svojega delovanja kar trikrat organizirala škofijski klic dobrote. ŽK vsaj trikrat na leto organizira razdeljevanje hrane za upravičene osebe, družine in ostarele, ki zadoščajo kriterijem. Sistem razdeljevanja imajo dobro organiziran. Pogosto tudi sami karitativni sodelavci odpeljejo hrano tistim, ki jo potrebujejo.

Lahko smo zelo veseli in ponosni, da se je v za-

dnjem času karitativna dejavnost v naši občini z dejavnimi karitativnimi delavci precej razširila in postala prepoznavna. Enakovredno stopajo v korak z drugimi humanitarnimi organizacijami. Še posebej pa je pomembno to, da se je stopnja zupanja v karitas zelo dvignila. Tukaj gre zahvala vsem karitativnim delavcem, ki s svojim prostovoljnim delom k temu tudi veliko pripomorejo.

Predlagatelj podelitve plakete Občine Sveti Jurij ob Ščavnici Župnijski karitas Sveti Jurij ob Ščavnici je g. Karl Mlinarič, član Občinskega sveta Občine Sveti Jurij ob Ščavnici.

Župnijska karitas Sveti Jurij ob Ščavnici prejme plaketo Občine Sveti Jurij ob Ščavnici za velik prispevek na humanitarnem in karitativnem področju.

DRUŠTVO OLDTIMER STARA GORA PREJEMNIK PLAKETE OBČINE SVETI JURIJ OB ŠČAVNICI

Foto: arhiv društva

Društvo za ohranjanje tehnične, kulturne in premične dediščine Oldtimer Stara Gora je vsekakor eno naših najaktivnejših, najštevilčnejših in bolj prepoznavnih društev, in sicer na občinski, državni ter tudi mednarodni ravni. Bogata društvena zgodovina se je začela leta 2004 v krogu 27 ljubiteljev starodobne tehnike, ki so želela ohraniti bogato premično kulturno in tehnično dediščino naši prednikov.

V štirinajstih letih obstoja je društvo trikrat zapored osvojilo državno prvenstvo SVS in s tem prejelo prehodni pokal v trajno last. Pomembno prelomnico v delovanju društva pomeni vsekakor leto 2014, ko je društvo kupilo kmečko domačijo v Bolehnečicah, kjer je uredilo etnološko-tehniški muzej. Potrebni so bili več kot 20.000 prostovoljnih ur članov društva, veliko strokovnega znanja, prostovoljnih prispevkov, da je bil po treh

letih in pol, 2. septembra 2017, muzej urejen in odprt za javnost. Muzej ne predstavlja samo obogatitve lokalne turistične ponudbe, ampak ima tudi velik izobraževalni, etnološki in kulturni pomen tako za občino kakor tudi širše.

Med aktivnimi člani društva je potrebno izpostaviti dve imeni, predsednika društva Alojza Slekovca in vodjo gradbenega odbora Edija Vuka. Oba sta izkazala veliko znanja, organizacijskih sposobnosti in volje, da sta skupaj z ostalimi člani dosegla uresničitev enega najuspešnejših projektov v naši občini v minulem obdobju.

Da se društvu podeli plaketa Občine Sveti Jurij ob Ščavnici, smo predlagali: Turistično društvo Sveti Jurij ob Ščavnici, Kulturno društvo za zaščito naravne in kulturne dediščine Sveti Jurij ob

Ščavnici, PGD Bolehnečici in vaščani Bolehnečic.

Predlagatelji podelitve plakete Občine Sveti Jurij ob Ščavnici Društvu za ohranjanje tehnične, kulturne in premične dediščine Oldtimer Stara Gora smo: Turistično društvo Sveti Jurij ob Ščavnici, Kulturno društvo za zaščito naravne in kulturne dediščine Sveti Jurij ob Ščavnici, PGD Bolehnečici in vaščani vasi Bolehnečici.

Društvo Oldtimer Stara Gora prejme plaketo Občine Sveti Jurij ob Ščavnici za pomemben prispevek pri promociji občine in skrbi za ohranjanje tehnično- kulturne dediščine.

Začetki bogate tradicije kulturnega udejstvovanja v naši občini segajo v leto 1887

V preteklih letih smo v naši občini slavili kar nekaj visokih in pomembnih obletnic. Lansko leto so to bile 250-letnica organiziranega šolstva, 200-letnica rojstva duhovnika, leposlovca, mitologa, etimologa, zgodovinarja, liberalnega katoliškega publicista in prvega predsednika Društva slovenskih pisateljev Davorina Trstenjaka ter 100-letnico Majniške deklaracije, ki jo je 30. maja 1917 v dunajskem parlamentu prebral naš rojak Anton Korošec. Brez kakršnega koli odmeva in zavedanja pa je minila 130-letnica ustanovitve prvega kulturnega društva v naši občini. Bralno društvo, ustanovljeno leta 1887, je za PGD Sveti Jurij ob Ščavnici drugo najstarejše društvo, ustanovljeno na ozemlju naše občine. Ustanovitev Bralnega društva pomeni začetek organiziranega kulturno-umetniškega ustvarjanja na ozemlju današnje občine.

Ustanovitev Bralnega društva je posledica narodno-kulturnega gibanja, ki je zajelo Slovence v 19. stoletju. Še posebej aktivno je bilo ob narodnostni meji, kjer se je nacionalni pritisk sosednjih, številčnejšo dominantnejših narodov še stopnjeval. Zato ne čudi, da so se v Prlekiji zgodile številne narodno-kulturne prireditve, kot so besele in tabori; od tukaj izvira veliko število za slovenski narod pomembnih posameznikov. To je samo nekaj iztočnic, zakaj je Jernej Košar, doma z Jamne, znan tudi kot slikar, leta 1887 ustanovil Bralno društvo. Kdo so bili njegovi soustanovitelji ni znano, vsekakor pa sta

bila v ozadju domača duhovščina in učiteljstvo. Zato ne čudi, da je imelo društvo prve prostore v zgradbi bivše mrtvašnice, zraven farne cerkve. V njej je imelo knjižnico in čitalnico. Domačini so lahko prebirali časopise in revije ter si izposojali najrazličnejše knjige. Pred drugo svetovno vojno je društvo razpolagalo s približno 4500 knjigami, ki si jih je izposojalo več sto članov. Leta 1940 je bilo npr. izposojenih 25.000 knjig. Knjige so bile razdeljene po posameznih oddelkih: poučni, oddelek za gledališke igre, hrvaški, nemški. Knjižnica je bila odprta predvsem ob nedeljah in praznikih. Za izposojajo so skrbeli knjižničarji, med leti 1927 in 1941 je bil to Jožef Čuš iz Sovjaka. Denar za nabavo knjig je društvo črpalo iz lastnih sredstev. Organizirali so tombole in razne prireditve. V okviru bralnega društva so delovali mešani in moški pevski zbor, tamburaši in gledališka skupina. Na podlagi pripovedovanja so prvotne igre prirejali na prostem, v bližnjem Mundovem sadovnjaku, kjer so pripravili preprost oder na sodčjih piva in ga obdali s ponjavami. Kasneje so pri posojilnici zgradili leseno uto, v kateri so prirejali gledališke igre. Zaradi političnih razprtij je Bralno društvo izgubilo dostop do posojilnične ute, zato so se preselili v bližnji Pergarjev skedenj, kjer je kasneje Frančiška Pergar zgradila t. i. Pergarjevo dvorano.

Poleg Bralnega društva so v času med obema svetovnima vojnama v naši občini delovala tudi druga društva, ki so poleg svoje redne društvene

dejavnosti skrbela za kulturo. To sta bili katoliško telovadno društvo Orel in bolj liberalno usmerjeni Sokol. Na Stari Gori je prav tako delovalo prosvetno društvo. Leta 1925 je bilo ustanovljeno Društvo kmečkih fantov in deklet, ki si je zgradilo svoj dom (Gubčev dom), katerega otvoritev je bila leta 1939. V okviru PGD Sveti Jurij ob Ščavnici je bila leta 1907 ustanovljena pihalna godba, ki je dobila ime po ustanovitelju in kapelniku Antonu Vogrincu in so jo domačini imenovali preprosto Vogrinci. Z okupacijo

mitingov in iger na prostem, kasneje v novozgrajenih zadružnih domovih pri Svetem Juriju ob Ščavnici in v Rožičkem vrhu. Organizirana so bila prosvetna društva v Rožičkem vrhu, pri Vidmu in na Stari Gori. V Rožičkem vrhu so delovali pevski zbor, tamburaši, dramska skupina, imeli so tudi svojo knjižnico. Pri Vidmu je društvo vključevalo dramsko sekcijo, pionirsko dramsko sekcijo in lutkovno sekcijo, knjižnico, klubske dejavnosti (plesna šola, film in televizija, večer za žene, športna oddaja na televiziji, kmetijska

predvsem ljudske igre in igre slovenskih avtorjev. Podatek, ki sem ga našel o najstarejši odigrani igri pri nas, sega v leto 1908, ko bi naj odigrali Martina Krpana. Po prvi svetovni vojni je bila prva uprizorjena igra leta 1920 Repaštev duh iz Krkonoshev. Na jožefovo leta 1941 je bila odigrana zadnja igra pred drugo svetovno vojno, Quo Vadis. Po drugi svetovni vojni se je bogata gledališka produkcija nadaljevala. Še posebej spektakularne so bile uprizoritve na prostem, v katerih je nastopalo tudi preko sto nastopajočih. Starejša generacija se še vsekakor spominja iger kot so bile Miklova Zala, Velika puntarija, Celjski grofje in druge. V začetku 90. let je bila zelo odmevna izvedba Kristusovega pasijona, ki so ga jurjovski gledališčniki predstavili celo v tujini.

Center kulturnega delovanja po drugi svetovni vojni je bil združni dom, zgrajen na mestu nekdanje Pergarjeve dvorane. V zvezi z izgradnjo zadružnega doma je povezana rušitev mežnarije, rojstne hiše Edvarda Kocbeka. Nenadna odstranitev rojstne hiše je Kocbeka močno prizadela, bil je užaljen, o tem ga nihče ni niti obvestil, hkrati pa je dobro vedel, da kljub visokemu položaju ne more narediti ničesar proti odločitvi lokalnih oblasti. Ko je 9. avgusta leta 1948 obiskal domači kraj, je v svoj dnevnik zapisal: »Najbolj me je prizadelo, da so mežnarijo podrli. Čudim se načinu, ki so se ga poslužili. Če bi se v njej rodil Kidrič ali Kardelj ali Breclj ali Leskošek ali kak drug član prvotnega izvršilnega odbora, bi ga o vsem obvestili, od načrta do vprašanj, ali sploh

Člani godbe na pihala – Vogrinci. Od leve proti desni sedijo: Jože Močnik (Okoslavci), Anton Rihtarič (Okoslavci), Jože Lukovnjak (Jamna), Anton Vogrinec (Blaguš), Anton Vrbnjak (Dragotinci), Anton Šafarič (Dragotinci). Od leve proti desni stojijo: Anton Rihtarič (Grabonoš), Rudi Šafarič (Okoslavci), Anton Košar (Biserjane), Jože Prelog (Jamna), Franc Kapun (Ivanjci).

leta 1941 je bilo konec društvenega in kulturnega udejstvovanja pri nas. Nemci so silili domačine v Kulturbund. Bogata knjižna zbirka Bralnega društva je bila zaplenjena, vendar so kasneje domačini nekaj knjig rešili pred uničenjem, tako da so jih na skrivaj raznosili po domovih in jih poskrili.

Po drugi svetovni vojni se je kulturna dejavnost nadaljevala najprej na prostem v obliki

oddaja na televiziji in podobno) in od leta 1953 kinosekcijo. Na Stari Gori je bila zelo aktivna dramska sekcija, delovala je tudi društvena knjižnica. V 60. letih je začelo delovati Kulturno prosvetno društvo Bolehnečici, v okviru katerega je prav tako delovala dramska skupina, ki jo je celotno obdobje kot režiserka vodila Marija Rantaša.

Gledališke skupine so skozi celotno obdobje uprizarjale

dovoli hišo podreti. Toda to je pač dejstvo, nad katerim si ne morem beliti glave. Tako je in tega razmerja partije do mene ne morem spremeniti. Načrt Zadružnega doma pa je lep in s porušitvijo mežnarije je nastala lepa arhitektonska celota.«

V zapisniku Krajevnega ljudskega odbora Sveti Jurij ob Ščavnici, datiranem 16. 7. 1948, je zapisano: »/.../ Po planu za gradnjo zadružnega doma pri Svetem Juriju, katerega so odobrile Osvobodilna fronta in ostale oblasti, je predvideno, da se mora podreti zgradba v Vidmu št. 17 / mežnarija / katero so zgradili vsi farani, /.../«

Za izredno požrtvovalnost in delovno vnemo pri izgradnji doma je bilo podeljenih 5 zlatih, 5 srebrnih in 15 bronastih značk. V domu so organizirali številne prireditve: dramske igre, veselice, leta 1953 pa so začeli vrteti tudi filme. Nabavljen je bil kinoprojektor, sredstva zanj so pridobili z nabiralno akcijo in kreditom, ki ga je odplačevala občinska skupščina. Zadružna dvorana je bila leta 1964/65 s sredstvi republiškega sklada za pospeševanje predvajanja filmov in s sredstvi občinske skupščine preurejena v sodobno opremljeno kinodvorano. Filmi so se potem vrteli do konca 80. let. Seveda se je število obiskovalcev z leti zmanjševalo, predvsem zaradi televizije, ki je postajala dostopna vedno večjemu številu ljudi. Primer: leta 1960 je pri Sv. Juriju ob Ščavnici kino obiskalo 11.000 obiskovalcev, leta 1965 pa 5.000. Dvorana po temeljiti adaptaciji sredi 60. let ni več doživljala pomembnejših sprememb, razen sprotnih vzdrževalnih del. Še posebej v

Zadružni dom, zgrajen leta 1948

obdobju po osamosvojitvi Slovenije so se prostorski pogoji za kulturno dejavnost močno poslabšali. Dvorana je bila slabo vzdrževana, brez centralnega ogrevanja in z dotrajano opremo. Od leta 1994, ko je bila ustanovljena Občina Sveti Jurij ob Ščavnici, je bil načrt obnove ali izgradnje novega kulturnega doma stalna predvolilna oz. politična programska točka. Prvotni načrt je bil, da se obstoječa dvorana temeljito obnovi in se uredi v večnamenski objekt. V času mandatov župana Antona Slane pa je dokončno dobila potrditev ideja izgradnje novega kulturnega doma na mestu stare osnovne šole. Otvoritev novega doma, ki nosi kratico KUS (Kulturno in upravno središče), je bila leta 2012. Posledično je stara dvorana ostala prazna, brez funkcije. Do leta 2016 so v njej potekali le še rock koncerti, z naslovom Jürjovo je. Danes dvorana kaže klavno podobo in s svojim izgledom močno kazi izgled kraja.

Leta 1997 je bilo dotedanje Kulturno-umetniško društvo (KUD) preoblikovano. Številne sekcije, ki so delovale v sklopu KUD, so dobile status samostojnih društev. Danes so

povezane v Zvezo kulturnih društev Sveti Jurij ob Ščavnici, ki šteje 10 članov. Zastopana so naslednja področja kulturnega in umetniškega delovanja: pevsko, likovno, literarno, gledališko, glasbeno, plesno, mladinsko, ljudska pesem, naravna in kulturna dediščina, godba na pihala. Kulturno dejavnost gojijo tudi nekatera druga društva, ki pa niso vključena v Zvezo.

Na žalost v letu 2017 nismo pre mogli organizacijskega elana in na primeren način obeležili visokega jubileja organiziranega društvenega delovanja na področju kulture. Zato bom na koncu tega prispevka navedel, kako je praznovanje potekalo pred 80 leti. Leta 1937 je Bralno društvo praznovalo 50-letnico delovanja. Na predvečer proslave je bila s trga pred cerkvijo organizirana velika povorka na čelu z godbo proti Jamni. Mnogi udeležencev je v rokah nosila bakle. Cilj povorke je bila domačija ustanovitelja Bralnega društva Jerneja Košarja. Naslednji dan se je povorka začela na Jamni. V njej so sodelovali godbeniki, udeleženci, oblečeni v narodne noše, fantje in dekleta v krojih svojih društev, konjeniki. Na čelu jezdecev sta jezdila

Klemenčič (po domače Mejaš) iz Slaptincev in Anton Korošak, kmet in učitelj iz Vidma. Oblečena sta bila v pristne prleške brgūše in robače iz domačega lanenega platna. V povorki so sodelovali tudi številni gostje od blizu in daleč. Iz Markovcev pri Ptuju je prišlo blizu 60 udeležencev na čelu z lastno godbo. Pri slavnostni maši v farni cerkvi je bil blagoslovljen društveni prapor. Popoldansko dogajanje se je odvijalo na župnijskem pašniku s telovadnim nastopom mladine, ki se je pokazala s samostojnimi in skupinskimi vajami. Telovadili so na bradlji, drogu in krogih.

Pričujoči skromen zapis potrjuje bogato društveno delovanje

na področju kulture v naši občini. Iz tega okolja so posledično izšli številni ugledni umetniki in kulturni delavci. Omenil jih bom samo nekaj. Akademski slikar Franc Košar, avtor prvega slovenskega filmskega zapisa Karol Grossmann, pesnik in pisatelj Edvard Kocbek, dramatik Bratko Kreft, nenazadnje je tudi aktualni minister za kulturo vlade RS Anton Peršak hodil v osnovno šolo pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Dodajam še, da sta Edvard Kocbek in Bratko Kreft prejela najvišje slovensko priznanje s področja kulture, Prešernovo nagrado. Bratko Kreft celo tri, kar je edinstven primer.

Zapisal: Franc Čuš

Na fotografiji sta član Bralnega društva Anton Korošak in znani slovenski gledališki igralec Maks Furjan. Fotografija je bila posneta leta 1923.

Foto: arhiv avtorja

PGD Stara Gora, društvo z 90-letno zgodovino

Preteklo je 90 let, odkar so Ivan Klemenčič, Franc Škrjanec, Valentin Kos, Anton Domanjko in Anton Vrzel ustanovili Prostovoljno gasilsko društvo Stara Gora.

Zaradi vse pogostejših požarov so se naši predniki 13. maja 1928 odločili, da ustanovijo svoje gasilsko društvo. Takrat je društvo vodil predsednik Ivan Klemenčič. Še istega leta so si v Terbegovcih postavili zasilni gasilski dom. To je bila lesena uta za spravilo orodja za takratne potrebe in še isto leto nabavili ročno brizgalno BERGLOVKA.

Po skoraj dveh letih dela so si nabavili ročno prevozno brizgalno ter določili kmete s konjsko vprego, ki so bili zadolženi za prevoz na požarišče. Ker pa so imeli le zasilni gasilski dom, so se na prelomni seji, ki je potekala 7. aprila 1935, odločili, da zgradijo nov gasilski dom. Tovariša Ivana Klemenčiča, takratnega predsednika gasilskega društva, so zadolžili, da poskrbi za lokacijo in prostor, katerega je dobil od Franca Krajnca za takratnih 800 dinarjev, in sicer na Stari Gori za cerkvijo.

Še istega leta so začeli delati opeko pri Martinu Štuhecju v Terbegovcih. Leta 1936 je bil dom zgrajen in predan svojemu namenu.

Gradnjo je vodil zidarski mojster Alojz Budja iz Ženika. V dom je bilo vložena veliko trdega dela, saj je bil eden med najlepšimi gasilskimi domovi.

Društvo je bilo vsestransko aktivno, saj je imelo tudi svojo dramsko skupino, tamburaški zbor in godbo na pihala. Skrbeli so tudi za lep videz okolice. Tako so skupaj s sokolskim društvom posadili lipe, katere so še danes okras in ponos Stare Gore.

Vojni čas je zarezal v razvoj društva. Takoj po osvoboditvi leta 1945 pa je društvo spet zaživelelo. Pristopili so novi člani in delo je teklo naprej. Začutili so potrebo po novi motorni brizgalni, ki so jo leta 1954 tudi nabavili in predali svojemu namenu.

Pod vodstvom predsednika Karla Čagrana in poveljnika Karla Muhiča se je gasilstvo razvijalo in moderniziralo, zato so leta 1970 spet nabavili novo motorno brizgalno ZIEGLER.

Starogorski gasilci niso počivali, kajti leta 1978 je bil razvit nov gasilski prapor, razmišljati pa so začeli tudi o gradnji novega gasilskega doma. Na pobudo Slavka Vrzela so leta 1979 položili temeljni kamen za današnji gasilski dom. Takrat je predsedstvo društva vodil tov. Edi Leskovar.

Ob 60-letnici gasilskega društva Stara Gora je le-to vodil predsednik tov. Franc Kolbl in pod njegovim vodstvom so leta 1988 prevzeli novo motorno brizgalno »ROSENBAUER«, zatem pa so vneto delali na gasilskem domu in ga leta 1992 predali svojemu namenu – pod vodstvom predsednika tov. Antona Klemenčiča in poveljnika Andreja Vuka. V izgradnjo doma so gasilci in tudi drugi vaščani vložili na tisoče delovnih ur in požrtvovalnosti.

Po otvoritvi gasilskega doma je vzknila želja po nabavi avto cisterne 20/90 in s pomočjo gasil-

cev, gasilk, občanov in občine Sveti Jurij ob Ščavnici so le-to tudi nabavili in jo leta 1997 predali svojemu namenu. Z vnemo so si starogorski gasilci zaželeli nov avto, ki bi bil namenjen prevozu moštva. Tega so je leta 2004 tudi nabavili, kakor tudi prikolico za prevoz gasilske opreme.

Po nabavi GVM – 1 in orodne prikolice smo obnovili in prekrili celotno streho gasilskega doma, tako da lahko rečemo, da je prostovoljno gasilsko društvo Stara Gora vedno delovno.

Po opravljenem delu in nalogah smo se leta 2013/2014 lo-

tili notranje prenove gasilskega doma z namenom sodobne preureditve, katera nas je stala 33,000.00 €. Polovico je plačala evropska skupnost, polovico pa domačini – gasilke in gasilci prostovoljnega gasilskega društva Stara Gora.

Starogorski gasilci smo si v preteklem letu zadali še večjo nalogo – nabaviti novo avto cisterno, ki bo na voljo ne samo PGD Stara Gora ampak tudi občini in Gasilski zvezi Sveti Jurij ob Ščavnici. Vrednost novega gasilskega vozila AC 20/100 znaša 218,000.00 €.

Brez požrtvovalnosti naših gasilk, gasilcev ter sedanjega predsednika tov. Antona Klemenčiča in poveljnika tov. Draga Kolbla ter občanov in Občine Sveti Jurij ob Ščavnici nam ne bi uspelo, zato gre posebna zahvala vsem njim in vsem vam, ki ste kakorkoli pomagali.

Z gasilskim pozdravom »NA POMOČ!«

Upravni odbor PGD Stara Gora

Foto: arhiv društva

Dobitniki priznanj ZKD Sv. Jurij ob Ščavnici za leto 2017

BREDA ŽUNIČ

Breda Žunič je aktivna članica številnih jurjevških in prleških društev. Je tudi članica Literarnega društva vse od njegove ustanovitve, torej že 21 let. V teh letih je sodelovala na številnih prireditvah, bodisi kot scenaristka, kot idejna vodja, predvsem pa kot voditeljica številnih prireditev, ki imajo odmev tudi širše izven matične občine. Več let je bila nepogrešljiv vodja (napovedoval-

ka) občinske pavorke, že tradicionalno pa vodi Blaguški tek in skoraj vse literarne večere, ki jih prireja Literarno društvo. Pravzaprav je tlakovala pot literarnim večerom našega društva. Poleg ubrane besede jim daje dušo. Je pomemben motivator mladim avtorjem in gonilna sila pri krepitevi podmladka društva. Izjemen pedagog, izjemen interpret in mladi člani društva se od Brede Žunič lahko še veliko naučimo. Je nepogrešljiva pri izdaji glasila Literarnega društva, saj skrbi za slovnično pravilnost in slogovno korektnost objavljenega.

Je preprost človek, izjemno dostopna, konstruktivna sogovornica, ki občinstvo, kakor tudi sodelujoče v programu sleherne prireditve navduši. Je človek z velikim srcem in izjemno karizmo. Vedno pripravljena pomagati ter z izjemnim čutom za kulturno udejstvovanje, ki ga pomembno bogati njena bogata pedagoška preteklost. Prav vsakega od nas ustvarjalcev pisane besede na naših tleh je znala popeljati na pot slogovne in jezikovne pravilnosti pesniške zbirke, članka, glasila itd. Bila je eden od pobudnikov izdajanja občinskega glasila in leta tudi njegova urednica, hkrati pa je tista, na katero se mladi ustvarjalci z veseljem naslonimo tudi tedaj, ko potrebujemo uvodni nagovor oz. spremno besedo, ki bo bralca vpeljala v literaturo. Njene izbrane besede z izjemnim občutkom za čustveno vez med bralcem in vsebino knjige, pesniške zbirke, so tiste, ki krasijo tako pesniško zbirko Monike Čuš, kakor tudi pesniško zbirko z naslovom Sledi zahajajočega sonca, avtorja Boštjana Petučnika. 17. decembra 2017 je literarni večer ob izidu omenjene pesniške zbirke tudi vodila. Tako kot že velikokrat, je tudi tedaj poskrbela, da se o kulturnem udejstvovanju v naši občini govori tudi izven njenih meja, saj publiko, ki prihaja tudi od drugod preprosto navduši z vpletanjem narečne besede, kar še posebej pritegne, in kot to zna le ona.

Njen prispevek k razvoju in rasti kulture na naših tleh je izjemen. Poznamo jo kot profesionalko, ki še tako formalizirano stvar predstavi na preprost in neformalen način, z visoko stopnjo empatije do drugih ustvarjalcev ter s tem ohranja pristen stik z našo zvesto publiko.

EDI SEDMAK

Edija Sedmaka, čistega Štajerca iz »totega Mari-bora«, je ljubezen že davnega leta 1979 pripeljala na Staro Goro. Ljubezen do gledališke igre mu je bila položena v zibelko, zato se je tudi na Stari Gori že čez štiri leta vključil v dramsko skupino Gasilskega društva Stara Gora, kjer so v režiji Micike Rantaša nastajale nepozabne dramske igre, ki so prikazovale predvsem prizore iz preprostega kmečkega življenja – v vsaki predstavi je pustil svoj pečat prav Edi. V nekaj sezonah je bilo odigranih pet predstav.

Z ustanovitvijo Kulturnega Društva Videm ob

Ščavnici, ki se je kasneje preimenovalo v Ljubiteljsko dramsko društvo Sveti Jurij ob Ščavnici, je spet po nekaj letih zaživela gledališka igra pri Svetem Juriju ob Ščavnici. Ni bilo predstave, v kateri ne bi bil prisoten Edi s svojim globokim čutom za gledališko igro in dogajanje na odru. V številnih vlogah, ki so se nabrale v letih njegovega bogatega kulturnega udejstvovanja, je bilo čutiti ljubezen do življenja, do sočloveka.

V mesecu decembru je bil vedno Edi tisti, ki ja razveseljeval otroke v vrtcu in šoli, najprej kot Dedek Mraz, kasneje še Miklavž in Božiček.

Edi pa je vseskozi tudi aktivni član Turističnega društva Sveti Jurij ob Ščavnici, v zadnjih letih tudi vodja turistične pisarne na Stari Gori ter turistični vodič. Vso delo opravlja z veseljem v zavesti, da tako pomaga skupnosti za čim večjo prepoznavnost naše občine.

MIRA PETEK

Mira Petek, profesorica likovne pedagogike na OŠ Sv. Jurij ob Ščavnici, je zaslužna, da se je pred dvajsetimi leti ustanovilo Likovno društvo. Bila je tudi ustanovna članica društva in vse do danes mentorica, ki z zavzetim in strokovnim delom predstavlja vzor vsem članom.

Kot mentorica in profesorica likovne pedagogike je dobitnica številnih uglednih priznanj, ki niso samo dokaz njene visoke strokovnosti, občutka za vzgojo, za umetnost, temveč tudi kažejo na izredno osebnost in talentirano umetnico, ki svoje znanje nesebično širi s prostovoljnim delom v okviru našega likovnega društva.

S svojim delom nedvomno prispeva tako k prepoznavnosti našega društva kot tudi prepoznavnosti kraja, ki je skozi zgodovino dal slovenskemu prostoru velika imena, ki so med drugim tudi predmet njenega likovnega ustvarjanja.

Skromnost je njena velika vrlina in čeprav nikoli ne sili v ospredje, ji uspe, kar drugim medijsko in politično bolj podprtim umetnikom ne uspeva – pride v srca velikanov, ki cenijo iskrenost, poštenje, znanje in prepoznajo talent mimo uveljavljenih časovnih klišejev elite. Tako njena dela, ki jih je v glavnem podarila, danes najdemo na različnih uglednih mestih in v privatnih zbirkah. Najbolj znani portreti: Boris Pahor – portret častnega občana občine Sv. Jurij ob Ščavnici; avtorica ga

je podarila in osebno predala Borisu Pahorju na srečanju v Radencih. Danes se nahaja v njegovi spominski sobi v Dutovljah. Borisu Pahorju je poklonila tudi portret prijatelja Edvarda Kocbeka. Edvard Kocbek – sliko je podarila občini Sv. Jurij ob Ščavnici in visi ob vhodu v Kocbekovo dvorano v KUS Sv. Jurij ob Ščavnici.

Izjemno težko je kratko in jedrnato opisati vse tri velike ustvarjalce kulturnega dogajanja v naši lokalni skupnosti, zato je pomembno in primerno, da se njihovemu delovanju v naši kulturni sredini poklonimo s podelitvijo priznanja ZKD. Naj bo priznanje ZKD kot hvala za vse dobro in hkrati spodbuda za naprej.

Zveza kulturnih društev

Breda Žunič prejela priznanje za dolgoletno delo na kulturnem področju

Na proslavi slovenskega kulturnega praznika, ki ga je v Kocbekovi dvorani KUS-a pripravila Občina Sv. Jurij ob Ščavnici, so bila podeljena priznanja za dolgoletno delo na kulturnem področju. Priznanja je podelila Zveza kulturnih društev Sv. Jurij ob Ščavnici. Med tremi prejemniki je tudi dolgoletna aktivna kulturna delavka Breda Žunič iz Bolehnečic.

Kdaj, kje ste rojeni in kakšna je vaša življenjska pot?

Rojena sem 9. junija 1965 in ves čas živim v Bolehnečicah. Osnovno šolo (OŠ) sem obiskovala na Stari Gori, in to kar pet razredov. Na majhno, podružnično šolo, dobre učitelje in sošolce, s katerimi smo še vedno prijatelji, imam krasne spomine. Nekje v 3. razredu sem prvič začutila, da bi bila učiteljica, v 5. razredu, pri učitelju Zvonku, pa to željo samo še utrdila. Zadnja tri leta OŠ smo zaključili v takratnem Vidmu ob Ščavnici. Lepi, res še vedno doživeti spomini. Sledila je ljutomerska gimnazija in pedagoška akademija v Mariboru. Otroška želja se mi je izpolnila. Pedagoški poklic opravljam srčno, z veseljem in z željo uresničiti želje mnogih generacij otrok, katerim želim vedno znova povedati, da je znanje vrednota in želje, prav vse, uresničljive. Človek lahko naredi vse in še več, je moje nenapisano pravilo.

Kdaj ste se prvič srečali s kulturo?

V tretjem razredu OŠ sem pričela pisati spise in pesmice in babica je bila prva, ki jih je pošiljala v Vestnik. V šoli sem bila, odkar pomnim, članica dopisniškega krožka in moji prispevki so bili objavljeni v različnih revijah in časopisih. Babica jih je izrezovala in zalepila v zvezek, ki ga še danes hranim. V OŠ sem obiskovala tudi pevski zbor in bila velikokrat izbrana za različno nastopanje: recitacije, deklamacije ...

V katerih društvih ste vključeni kot članica?

Sem tajnica ZKD Sveti Jurij ob Ščavnici, tajnica PGD Bolehnečici, tajnica Društva vinogradnikov Mala Nedelja, članica upravnega odbora (UO) Literarnega ljubiteljskega društva Sveti Jurij ob Ščavnici, članica UO Kulturnega društva pri Mali Nedelji in Turističnega društva pri Mali Nedelji, sem članica Turističnega društva Sveti Ju-

rij ob Ščavnici, lanska predsednica Lions kluba Ljutomer ... Vesela sem tudi, da sem članica UO Rokometnega kluba Arcont Radgona, saj sem vzorna spremljevalka njihovih rokometnih tekem, kjer zadnja leta uspešno igra sin Matevž, pred poškodbo pa tudi Aljaž. Pa še verjetno bi se kako društvo našlo. Kjer pač lahko, pomagam.

Ali je tudi vaša družina, mož in otroci, predana delu v društvih?

Da, vsi smo društveno zelo aktivni. Mož je tajnik enega najboljših Čebelarskih društev v Sloveniji, ČD Sveti Jurij ob Ščavnici, sin Aljaž je mentor pionirski in članski desetini v domačem gasilskem društvu, in obe desetini dosegata odlične rezultate, sin Matevž je rokometaš, zadnja leta med prvimi strelci v drugi slovenski rokometni ligi, gasilec, nogometaš, čebelar ... Prav je, da mladi prevzemajo naše vloge, in da želijo nadaljevati naše delo.

Poznamo vas kot dobro voditeljico prireditev, kdaj ste začeli s tovrstnim nastopanjem?

Prve proslave sem pričela pripravljati v domači vasi Bolehnečici, in sicer že kot gimnazijka sem pripravljala otroke za različne prireditve ob materinskih dnevih, ob novem letu. Scenarije sem kar sama pisala, si izmišljevala različne skeče, pesmice ... Da, začela sem doma, potem pa so me prosili za vodenje različnih prireditev v občini. Vodila sem različne literarne večere, proslave, okrogle mize, politična srečanja...

Vodili ste različne prireditve. Vam je katera še posebej ostala v spominu?

Vsaka je nekaj posebnega. Če so zadovoljni poslušalci, je zadovoljstvo toliko večje. A najbolj mi bodo ostali v spominu literarni večeri, ko je potrebno v eni uri poslušalcem približati avtorja in njegovo delo. Vesela sem, da sem predstavljala delo dveh domačih pesnikov, Monike Čuš in Boštjana Petučnika. Hudomušni in iskrivi so bili pogovori s Tonetom Partljičem, Miroslavom Slano – Mirosom, Blanko Erhatic ... Ponosna sem, da sem vodila okrogle mize s pokojnim predsednikom dr. Janezom Drnovškom in naslovnim škofom Vekoslavom Grmičem. Uživala sem ob vodenju različnih državnih prireditev: državnega kviza Mladi in kmetijstvo, državnega tekmovanja v oranju. Uživam, ko vodim Blaguške teke ...

Rada vodim prireditve, kjer sem lahko spontana, kjer je potrebno nekaj prosto povedati, ne samo prebrati, kar imaš napisano.

Ste v službi kot ravnateljica OŠ Mala Nedelja in gospodinja, kako najdete čas za kulturno delo?

Vse se da, če sta volja in zdravje. Kar delaš z veseljem, ni težko. Služba je vsak dan bolj stresna, zahteve vedno večje, delo z ljudmi, učenci, starši, sodelavci zahteva modre odločitve, številna prilagajanja, krmarjenja med enim in drugim, iskanja najboljših rešitev. Kulturno udejstvovanje mi pri vsem tem le pomaga: je sprostitelj, balzam, uteha. Moj odlično izrabljen prosti čas.

Dolga leta z mikrofonom v roki sporočilno vodite tradicionalno parado ob Jürjovem, to vam, kot poznavalki življenja na vasi, leži. Ali imate katero prireditev, ki jo najrajši vodite?

Jürjevanja sem z veseljem vodila, saj rada vodim prireditve, ki so spontane, kjer se je potrebno »hitro znajti«, povedati kaj hudomušnega, zabavnega, dovtip, ki nasmeje vsaj nekaj ljudi, ki te poslušajo. Ker društveno življenje v občini poznam, mi takih prireditev ni težko voditi. Rada imam tudi literarne večere ali pa vodim pogovore z različnimi osebami. Ljubo mi je tudi voditi jubilejne prireditve različnih društev, organizacij.

Tudi, če ne vodite prireditev, vas srečamo na njih. Kaj vam pomeni obisk prireditev?

Tako kot sem že povedala: sprostitelj po vseh delovnih obveznostih. Vem pa tudi, koliko truda je potrebnega za vsak nastop na odru: pa naj bo to dramski, plesni, pevski ali glasbeni. Prav je, da znamo ceniti vložen trud vseh nastopajočih. Z obiski različnih prireditev se duhovno napolnim.

Kaj vam pomeni to priznanje, ki ste ga prejeli?

Vsaka pohvala, priznanje človeka razveseli, tudi pri meni je tako. Lepo je, da skupnost prepozna tvoj trud in vloženo delo. Je pa gotovo tudi vzpodbuda za naprej.

Ludvik Kramberger

Foto: Klavdija Bec

Mira Petek, likovna pedagoginja in umetnica z OŠ Sv. Jurij ob Ščavnici, ki za likovno umetnost izjemno uspešno navdušuje tudi svoje učence

Mira Petek. Profesorica likovne umetnosti z OŠ Sv. Jurij ob Ščavnici in letošnja prejemnica priznanja Zveze kulturnih društev Sveti Jurij ob Ščavnici. Z likovno umetnostjo že vrsto let navdušuje mlade in uspehi, tudi mednarodni, ki jih s svojimi učenci dosega iz leta v leto, niso zgolj naključje. Tudi sama likovno ustvarja. Je predvsem portretistka. Ki občuduje Luciana Freuda in ki je ne privlači zgolj predpisana lepota. Pritegnejo jo obrazi. Izraznost. In ljudje izjemnega značaja. Kdor jo pozna, ve, da je duhovita, iskrena in direktna. A tudi preudarna in razumna. Da rada in veliko govori. Natančno in podrobno. Zdi se, da pri tem izbira besede, kakor slikarka nanaša barve na platno. Ker se pred teboj nehote izrišejo podobe tistega, o čemer tako slikovito in prepričljivo pripoveduje.

Poznamo vas kot profesorico likovne umetnosti. Kdo vas je za ta poklic navdušil oziroma zakaj ste ga izbrali? Je imel talent tudi kdo v vaši družini?

Povedati moram, da rada rišem že od nekdaj, pravzaprav odkar se zavedam svojega bistva. Za likovno ustvarjanje so me navdušile že učiteljice na nižji stopnji osnovne šole, ki sem jo obiskovala na Kapeli, in sicer predvsem Francka Cizl. Odločilno pa je verjetno name vplival učitelj likovne vzgoje na predmetni stopnji, Peter Obal, ki je imel strokovni in zanimiv pristop do poučevanja tega predmeta. Ni me poučeval ves čas, saj je odšel učiti na Cankovo, a takrat sem se z likovno umetnostjo verjetno že dokončno »okužila« in sem vedela, kaj bo moje poslanstvo.

Kar se pa tiče moje družine, je imel talent za likovno umetnost tudi moj oče. Žal ni imel možnosti, da se tovrstno izobrazí, saj so bili takrat povsem drugi časi, ki niso bili naklonjeni umetnosti, bil je tudi čas vojne. Dodati moram, da je danes likovna umetnost prisotna v vsej moji družini, zanje so nadarjeni tudi moji sestri in brata. Ena izmed sester je prav tako likovnica, likovnik je tudi moj življenjski sopotnik Danilo, pa tudi dve izmed mojih treh hčera sta izbrali študij, ki se dotika umetnosti. Najstarejša Ivana študira medijske komunikacije, srednja hči Dora pa umetnostno zgodovino. Kaj bo izbrala najmlajša Nika, še ne ve.

Kako dolgo že učite? Ste prej učili še kje drugje?

Učim že 25 let, in to na OŠ Sv. Jurij ob Ščavnici, ki je torej moje prvo delovno mesto. Že dobrih

12 let pa svojo delovno obveznost dopolnjujem še na OŠ Cezanjevci.

Kot zanimivost naj dodam, da sem kot študentka eno leto restavriralala freske v Minoritskem samostanu na Ptuju, kjer sem tudi bivala. In ker je usoda nepredvidljiva, so se mi v lanskem letu ob prenovi več kot 250 let stare domače cimprane hiše nad menoj dobesedno »odprla nebesa«. Povsem po naključju smo na stropu odkrili fresko. In restavriranje le-te ter celotne hiše bo verjetno najin (Mirin in Danilov, op. a.) doživljenjski projekt.

Vemo, da je delo z učenci vedno bolj naporno. Kako je potekal pouk v začetkih vašega poučevanja in v čem se je do danes spremenil?

Menim, da je bilo v začetku mojega dela poučevanje težje v tem smislu, ker nismo imeli učbenikov, toliko različnega materiala in modernih tehnologij, ki omogočajo različne projekcije, s pomočjo katerih lahko nazorneje predstavim slike. Prepričana sem, da je poučevanje likovne umetnosti lažje, če lahko učencem predstavim slikovno gradivo. Zato je moral biti učitelj včasih precej bolj iznajdljiv, da je lahko sledil ciljem, zapisanim v učnem načrtu, ki je bil takrat pravzaprav edini učiteljev pripomoček. Sama sem si pomagala s knjigami, ki sem jih nosila po razredu, da bi učencem predstavila in približala likovne stvaritve. Velika razlika pa je tudi v nabavi materiala. Včasih so učenci imeli vsak svoj blok, tempera barve, čopiče, palete, ki so jih imeli spravljene v svojih matičnih razredih in so jih prinašali v likovno učilnico. Dobra stran tega je bila, da je vsak učenec ob koncu ure pospravil svoje stvari ter zanje tudi bolje skrbel. Danes pa material nabavim sama za vse učence, zato je potrebnega precej kreganja in prepričevanja, da se pripomočki pospravijo, pogostokrat palete, čopiči ostanejo umazani. Ta del pouka je napornejši danes.

Znano nam je, da tudi vi slikate. Nam lahko zaupate, kdaj ste naslikali svojo prvo sliko in kaj ste na njej upodobili?

Vseh svojih slik in risbic, ki sem jih načelkala kot otrok, se seveda ne spomnim. Prva slika, ki se je zavedam, je upodobitev svojega oz. našega psa Nera. Zelo živo se še spominjam, da sem ga naslikala s črnimi voščenkami na bel A4-list, ki sem ga nato prilepila na steno v sobi. Druga slika pa je avtoportret, še danes ga imam, ki sem ga naslikala v 4. razredu na podlagi fotografije. Fotografiji, ki so nas prišli slikat v šolo, so za ozadje postavili zemljevid Jugoslavije, pred njim pa je stal okvir, ki je predstavljal ekran, mi, otroci, pa smo izgledali kot napovedovalci. Ta prvi avtoportret sem narisala s svinčnikom, na njem pa sem bila takrat še deklica z dolgimi lasmi in rahlim nasmeškom.

Kateri slog slikanja, katero obdobje in katerega slikarja občudujete?

Težko bi rekla, da mi je katero obdobje še posebej blizu. Če se že moram odločiti, bi rekla, da

občudujem umetnike od renesanse naprej, vseč so mi da Vinci, Michelangelo, Tizian. Še bliže pa so mi umetniki moderne s prehoda 19. na 20. stoletje. Izpostavila bi rada portretiste, predvsem nizozemskega slikarja iz 17. stoletja Rembrandta, avtorja Nočne straže, ki je naslikal toliko avtoportretov, da bi iz njih lahko posneli cel film. Všeč mi je predvsem zato, ker ne riše več vseh najmanjših podrobnosti, ampak ga bolj zanima bistvo in izraznost, ki se tudi meni zdi najbolj zanimiva. Rada imam tudi ekspresioniste, ki slikajo bolj »na divje«, in prav tako malo bolj umirjene impresioniste. Zelo občudujem leta 2011 preminulega Luciana Freuda, vnuka psihologa Sigmunda Freuda, ki je slikal krasne avtoportrete, portrete moških in tudi portrete žensk, ki niso bile zgolj manekenskega videza, pač pa so bile likovno zanimive. Pozabiti pa ne smem tudi na naše portretiste, na primer Ivane Kobilca, ki je delovala na prehodu 19. v 20. stoletje.

In kakšen je vaš likovni izraz? Kako bi ga opisali?

Najbližje so mi portreti, ker se jih nikoli ne naveličam. Nekdo bi rekel, da je obraz samo obraz, sama pa mislim, da ga lahko prikažeš na tisoč načinov. Rada rišem avtoportrete, tudi tihožitja. V diplomski nalogi pa sem se ukvarjala z abstraktnim ekspresionizmom, kjer me je prav tako zanimala figura, ampak bolj nerealistična. Menim, da je za moj likovni izraz značilno, da nikoli ne želim prikazati točne oz. pretirane resničnosti, saj me bolj pritegne izraznost, pa naj bo to v črti, risbi, sliki, barvi ali grafiki.

Ste na katero sliko še posebej ponosni? Pozna nam je zgodba o portretih Edvarda Kocbeka in Borisa Pahorja. Sta morda ti dve?

Ja, mogoče sem na ti dve sliki še posebej ponosna, predvsem iz razloga, ker sem ju lahko osebno podarila gospodu Borisu Pahorju, ki bo letos star že 105 let. Od svoje sestre, ki dela v Hotelu Radin, sem izvedela, da je večkrat njihov gost. Tako sem mu ob eni izmed takih priložnosti pokazala tri njegove portrete, od katerih si je enega izbral, podarila pa sem mu tudi portret njegovega somišljenika in dobrega prijatelja Edvarda Kocbeka. Ob tem bi rada dodala, da so v Dutovljah otvorili novo spominsko sobo, posvečeno Borisu Pahorju, v kateri sta izobešena tudi oba por-

treta. Počaščena sem, da sem bila povabljen na otvoritev, ki je bila 23. junija 2017, kakor tudi na obe, s posvetilom oplemeniteni knjigi, ki mi ju je podaril gospod Pahor. Ponosna sem tudi na ostale portrete modrecev, ki prihajajo iz občine Sveti Jurij ob Ščavnici, Krefta, Grmiča, Korošca ... Nič manj pa mi niso pri srcu portreti članov moje družine, sorodnikov, sosedov, ki jih rada skrivoma fotografiram ter na podlagi fotografij naslikam portrete.

Rada bi poudarila, da sem pri svojem delu najrajši sama svoj kritik. Izdelek mora biti najprej všeč meni, kar mi pomeni največ. Portreta, ki sem ga naslikala po naročilu, kar sicer počnem zelo redko, in mi ni bil všeč, tudi na prigovarjanje naročnika, da je on z njim več kot zadovoljen, nisem nikoli izročila. Mislim, da je pri vsakem delu potrebna zdrava mera samokritičnosti.

Ali slikanje zapolnjuje ves vaš prosti čas ali si baterije po napornem delu z učenci polnite še kako drugače?

Hm, če bi se dalo, bi si ves prosti čas res zapolnila samo z ustvarjanjem, risanjem, s slikanjem ... Ampak seveda v življenju pridejo še stvari, ki so nekako neizbežne, kot so skrb za družino, gospodinjstvo, obdelujem tudi dva velika vrtova ... Največ časa za ustvarjanje pa si vzamem v času prostih poletnih dni.

Pa se vrnimo še malo v šolske klopi. Likovna umetnost je na naši šoli precej priljubljen predmet. Očitno ga znate približati mladim in uspehi, ki jih s svojimi učenci nimate leto za letom, in to na občinski, regijski, državni ter tudi mednarodni ravni, niso zgolj naključje. Na katere izmed njih ste v svoji karieri najbolj ponosni?

Najprej moram poudariti, da sem ponosna na vsako priznanje in na vsaki uspeh, ki ga doseže kateri izmed mojih učencev, in to na kateri koli ravni. Mislim, da se vsak izmed njih za svoj izdelek maksimalno potruji. Res je, da sem prvi selektor jaz, sama torej izberem izdelke, ki jih nato pošljem na različne natečaje, ki jih razpišejo organizacije, podjetja ... Nadaljnji izbor pa kasneje opravijo različne komisije in strokovnjaki. V teh letih se je nabralo kar lepo število državnih in tudi mednarodnih priznanj, ki so jih učenci prejeli kolektivno ali individualno. Izpostavila bi

sedaj že bivšega učenca Bogdana Kaučiča, ki je prejel mednarodno plaketo z Japonske. Nagradjenca mednarodnega natečaja Etno oblačila in plesi mojega ljudstva sta bila tudi Igor Sabadin in Lea Vok ter učenka z OŠ Cezanjevci, kjer, kot sem omenila že na začetku, prav tako poučujem. Tudi tam kot mentorica učencev sodelujem na različnih natečajih na vseh ravneh, eden večjih uspehov pa je zagotovo bil sodelovanje na mednarodnem natečaju Domoljubje, ki je dvema učenkama kot nagrado prinesel izlet v Bruselj. Klemen Žnidarič, bivši učenec OŠ Sv. Jurij ob Ščavnici, je na državni ravni na natečaju Planica in otroci dosegel prvo mesto ter prejel praktično nagrado, televizijski sprejemnik. Nina Novak je prejela nagrado in priznanje na natečaju Mestne občine Slovenj Gradec za izvorno otroško risbo v letu 2015 ter se uvrstila med pet najboljših in enakovrednih nagrad na razredni stopnji. Pozabiti ne smem na Aljošo Kaučiča, ki je na natečaju Olimpijski plakat Rio 2016 oblikoval najboljši veleplakat v državi, ki smo ga lahko občudovali v številnih krajih Slovenije. Z nagrado je prisvojil enodnevni poučno-zabavni izlet v Ljubljano za vse svoje sošolce ter nepozabno srečanje z olimpijcem Mitjem Petkovškom. Omeniti še moram izstopajoči kolektivni nagradi, ki sta v teh letih postali že skorajda stalnica v obeh šolah. To sta nagradi Zavarovalnice Triglav, v okviru katere si je skoke v Planici ogledalo že lepo število učencev, in Slovenskih železnic, ki so nam omogočili kar nekaj voženj z vlakom.

Uspehov ni manjkalo tudi v šolskem letu 2016/2017. Jih lahko naštejete oziroma predstavite natečaje, na katerih ste s svojimi učenci sodelovali, temo, na katero ste ustvarjali, in avtorje nagrajenih likovnih izdelkov?

Res je, tudi v preteklem šolskem letu smo v okviru pouka, izbirnega predmeta likovno snovanje in likovnega krožka sodelovali na kar nekaj natečajih. Na natečaju Otroci rišejo svet je bila slika Tine Veberič, učenke 7.b-razreda, uvrščena med šest najboljših v Sloveniji ter bo razstavljena v Washingtonu. Nina Jurkovič, učenka 7.a-razreda, se je izkazala na natečaju Plakat miru, ki ga vsako leto razpisujejo Lions clubi s celega sveta. Njen in tudi številni plakati učencev naše šole so bili najprej razstavljeni v Trgovskem centru Maximus v Murski Soboti. Nini se je s svojim

uspelo uvrstiti med najboljše na regijski ravni, nato pa še v zares ogromni konkurenci med najboljših štiriindvajset na državni ravni, ki so bili razstavljeni v Mestni občini Ljubljana. Uspešna pa je bila tudi petošolka Špela Rožman, ki je sodelovala na natečaju Evropa v šoli. Učenci so na slikah prikazovali svet, v kakršnem bi radi živeli. Špela si želi živeti v svetu brez kemikalij, s svojo sliko pa je na državni ravni dosegla prvo mesto ter prejela enotedensko brezplačno bivanje zanj in njene prijateljice v enem izmed centrov obšolskih dejavnosti, ki si ga bo lahko izbrala sama.

Ob koncu tega zanimivega intervjuja se vam iskreno zahvaljujemo, da ste nas spustili v vaš poklicni in intimni svet. Želimo vam, da bi še v bodoče navduševali svoje učence ter imeli čim več navdiha in časa za lastno ustvarjanje.

Spraševale: Lana Brumen, Nika Jurkovič, Nina Jurkovič, Nina Novak, Katja Krajnc, Julija Polak, Manuela Javnik, učenke literarno-novinarskega krožka

Zapisala: Maja Strah, mentorica

Foto: osebni arhiv Mire Petek

Klepet z Edijem Sedmakom, dobitnikom priznanja Zveze kulturnih društev Sv. Jurij ob Ščavnici, dolgoletnim ljubiteljskim dramskim igralcem

Verjetno ni občana v naši občini, ki ne bi vedel, kdo je Sedmak Edi: simpatičen, majhen, z govorico, ki izdaja, da je prišel iz »Marproga«; vedno nasmejan možak iz Stare Gore, brez katerega ne mine nobena prireditev v tem kraju, brez katerega se ne odigra nobena gledališka igra Ljubiteljskega dramskega društva Sveti Jurij ob Ščavnici, brez katerega ne bi bilo dobrih mož: Miklavža, Božička in dedka Mraza in prijaznega vodiča, ki sprejme mnogoštevilne goste na Stari Gori, jim razkaže znamenitosti in jih seznani z bogato zgodovino in dogodki, ki so se nekoč odvijali pod mogočnimi starogorskimi lipami.

Edi se je rodil 11. 2. 1952 v Mariboru, kjer je končal osnovno šolo in se izobrazil za ključavničarja. Njegova prva zaposlitev je bila v takrat zelo »eminentnem« TAM-u, kjer je spoznal svojo bodočo ženo. Ljubezen je zmagala, zapustil je

Edi Sedmak, Žalujoči ostali

Foto: Roman Marič

Edi Sedmak v predstavi Božične želje

Foto: Klavdija Bec

mesto in se podal na prleške griče, najprej v Terbegovce in kasneje na Staro Goro ter se zaposlil v Elrad-u.

Na odrske deske je stopil že v osnovni šoli, bolj resno pa kot zrel možakar leta 1983, na Stari Gori, kjer so pod vodstvom že pokojne Marije Rantaša iz Bolehnečic nastajale uprizoritve različnih ljudskih iger: Janez z Visokega, Mati, Pesem njenih zvonov, Črni križ pri Hrastovcu, Veronika Deseniška ... vseh se niti ne spominja. Z ustanovitvijo Ljubiteljskega dramskega društva Sveti Jurij ob Ščavnici skoraj ni minilo nobeno leto, da se ne bi predstavili z novo gledališko vlogo v različnih igrah. Naj jih omenim samo nekaj: nepozabna Gosposka kmetija, Štajerc v Ljubljani, Zadrega za zadrego, Na kmetih, Celjski grofje, Trije vaški svetniki, Igra o izgubljenem sinu, Žalujoči ostali, En dan resnice.

V zadnjih letih so bile to gledališke igre: Volitve v Lakotnem dolu, Minister v škripcih in zadnja Klinika Kozarcky.

Seveda ne smemo pozabiti še številnih skečev, vsakoletnih »dobrih mož« v decembru, sodelovanja na božičnih igrah na Stari Gori. Edi je tudi že

nekaj let aktiven član TD Sveti Jurij ob Ščavnici ter turistični vodnik na Stari Gori.

Njegova največja želja je, da bi mu zdravje še dolgo služilo, da bi lahko še naprej razveseljeval sebe in druge.

Marijica Kocuvan

PROJEKT ZDRAVJE V VRTCU – »ŠIRIMO OBZORJA S HRANO«

Z letošnjim projektom Nacionalnega inštituta za javno zdravje Republike Slovenije »ŠIRIMO OBZORJA S HRANO« želimo poudariti, da imajo otroci v vrtcu možnost in priložnost, da spoznajo in pričnejo uživati tudi hrano, s katero se doma morda ne srečujejo, vendar si zasluži mesto na našem jedilniku.

Prehrana ima skozi celotno življenje posameznika velik pomen, še posebej v obdobju otroštva. Zato je pomembno, da otroci čimprej osvojijo znanje in veščine o zdravi prehrani in jih nato z leti le še nadgrajujejo. Pomembno je, da jim na jasen in zanimiv način povemo, kako pomembna je hrana in kaj je zdrava prehrana. Navade, ki jih otroci pridobijo v otroštvu, prenesejo tudi v odraslo obdobje, zato je pomembno, da so te navade zdrave. Pomemben del zdrave prehrane je tudi njena raznolikost. Strokovne delavke smo najpomembnejši kontakt otrok v vrtcu in tudi njihov zgled, zato je zelo pomembno, kako otrokom hrano predstavimo in tudi ponudimo. Hrana v vrtcu je varna, kakovostna, varovalna in pestra, po možnosti lokalno pridelana, s poudarkom na sezonski zelenjavi in sadju, različnih vrstah kaš, ribah in v čim bolj nepredelani obliki (izogibanje procesirani, industrijsko predelani hrani) ...

Smo podeželski vrtec in prednost življenja na vasi je vsakdanji kontakt z naravo, lažje opazovanje in spremljanje sprememb v naravi skozi leto, okušanje sadja in zelenjave, ki zraste na vrtovih in sadovnjaku v neposredni okolici ... V letošnjem šolskem letu smo se v okviru projekta Zdravje v vrtcu vzgojiteljice vseh oddelkov našega vrtca povezale in zraven vseh dejavnosti, ki so vsakodnevno kakorkoli povezane z zdravjem oz. s hrano, organizirale še druženja vseh vrtčevskih otrok ob hrani oz. napitkih, ki so jih otroci ob pomoči vzgojiteljic pripravili sami. Tako je vsak odderek pripravil druženje za ves vrtec.

Mavrični napitki

Večina otrok rada uživa sadje, nekaj pa jih ob okušanju različnega sadja potrebuje več spodbude. V skupini I. so se tako odločili, da sadje pripravijo na nekoliko drugačen način. Iz različnih vrst sadja so pripravili napitke in ker so le-ti bili različnih barv, so jih poimenovali kar »Mavrični napitki«. Tako so pripravili bele napitke iz banan ali limon, rumene iz ananasa, oranžne iz pomaranč, rdeče iz jagod ali malin, vijolične iz borovnic in zelene iz kivija. Otroci so ves čas z zanimanjem spremljali pripravo napitkov.

Vso sadje, ki so ga uporabili v sokovih, je bilo sveže. Naš cilj je bil tudi ta, da že barve privabijo otroke k poskušanju različnih vrst napitkov, seveda pa tudi, da preko barv sklepajo, spoznavajo in prepoznavajo sadje, ki je v napitku. Za popestritev so dodali še slamice in pvc kozarce, v katerih so otroci dobili sokove servirane. Napitki so bili popolnoma naravni, brez dodanega sladkorja, vendar otrok to ni motilo. Kljub temu, da so bili po večini bolj kiselkastega okusa, so vse popili. Večji otroci so pili s pomočjo slamic, manjši pa iz lončkov in večina jih je želela še več. Otroke so privabile predvsem barve napitkov in tudi raznolikost okusov.

Sadni dan

V skupini II so otrokom omogočili spoznavanje in okušanje različnih vrst sadja, kot so banane, ananas, kivi, melone, mango, grozdje, jabolka, hruške, pomaranče in mandarine. Spodbujali so jih k uživanju različnega sadja ter popestrili način priprave z izvedbo samopostrežnega bifeja ter s sadnimi nabodali.

Ob estetsko pripravljeni mizi je najprej stekel pogovor, nato je sledil samopostrežni način, ob katerem so otroci izkazovali pozitiven odnos do samostojnosti pri pripravi sadnih nabodal. Več o sadnem dnevu si lahko preberete v članku, ki ga je napisala vzgojiteljica Marinka Hojs.

Poskus »ali iz ledu lahko pripravimo čaj?

V letošnji beli zimi so v skupini III lahko posvetili veliko pozornosti prav njenem raziskovanju in tako so izvedli poskus z agregatnimi stanji vode. Dan pred poskusom so velike steklene kozarce za vlaganje napolnili s snegom, vodo in ledom, vsega po dva. Ob tem je tekel pogovor o čistoči in kakšen vpliv ima le-ta na naše zdravje. Nato

so tri kozarce pustili v igralnici, tri pa so dali na zunanjo okensko polico.

Naslednji dan, ko so se vi zbrali, so skupaj pogledali in potipali, kaj je nastalo. Ugotovili so spremembe v kozarcih in se pogovarjali o vzrokih. Na vprašanje ali lahko iz ledu pripravimo čaj, so bili otroci negotovi. Nazadnje so se odločili za odgovor »ne«. Pogovarjali so se, kaj vse potrebujemo za kuhanje. Po opisanih pripomočkih so ugotovili, da mame kuhajo s štedilnikom, a še vedno niso bili sigurni, kaj bo z ledom ... Zato so res dobro opazovali. Pogovarjali so se tudi o topljenju in taljenju. Nazadnje se je mrzel led spreminjal v vse bolj vročo vodo, ko je zavrela pa tudi v paro. Skupaj so ugotavljali, da iz pokrovke dežuje, kot dežuje iz oblakov.

Otroci so vedeli, da vroča voda še ni čaj in da moramo v vodo dati zelišča ali druge pripravke. Ogledali, povonjali in potipali so nekaj domačih čajev in se nazadnje odločili za kamilice in meliso. Ugotovili so, da je čaj vodo obarval. Ob ugotovitvi, da je čaj mogoče pripraviti tudi iz ledu, so čaj spili z velikim zadovoljstvom.

Solatni dan

S solatnim dnevom so v skupini 4 poimenovali svetovni dan hrane. Pripravili so različne vrste zelenjave, ki so si jo otroci nato sami pripravili v solato.

Otroci so sodelovali pri pripravi zelenjave, kuharica Zinka in Valerija pa sta pomagali pri rezanju. Posamezniki so gostom predstavili ponujeno zelenjavo, nato pa so si sami po želji nadevali krožnik. Predvsem mlajšim otrokom so vzgojiteljice pri tem bolj pomagale.

Na krožnikih so se znašle zelo zanimive kombinacije. Posamezniki so res uživali in tudi vse pojedli, spet drugi malo manj. Ob koncu druženja so bili zadovoljni ob pogledu na prazne skledice in ugotovitvi, da so številni otroci nekatero zelenjavo poskusili prvič. Tako je bilo doseženih kar nekaj ciljev, ki so si jih zastavili.

Svetovni dan hrane

V skupinah 5 in 6, ki se nahajata v šoli, so otroci in vzgojiteljice iz ene skupine pripravljali sadna nabodala, v drugi pa tunov namaz. Namen tega druženja je bil, da otroci sodelujejo v pogovoru in pri pripravi hrane, ob tem pa se seznanja-

jo s tem, kako pomembno je, da si pripravimo zdrave obroke.

Otroci so tako aktivno sodelovali pri rezanju sadja, natikanju le tega na trske, rezanju in mazanju kruha ter pripravi pogrinjkov in prostora. Ob sami pripravi namaza so ugotavljali in okušali posamezne sestavine in se o njih pogovarjali.

Pladnji so bili hitro prazni, kar pomeni, da je bilo vse, kar so pripravili, več kot odlično. S vključevanjem otrok v pripravo hrane povečujemo ješčnost in jih hkrati spodbujamo, da hrano želijo tudi poskusiti.

Jabolčni dan

Na jesensko tržnico, na katero otroci prinesejo sadje od doma, so dobili veliko različnega sadja, največ pa je bilo jabolk. Tako so se odločili, da bodo podrobneje spoznali jabolka in iz njih pripravili različne jedi.

V skupini 5 so si izdelali maskoto jabolka in ga poimenovali »SPOMINČEK«. Njihov zdrav junak jih je vsakodnevno spodbujal k zdravemu načinu življenja, zdravi prehrani, k uživanju sadja in zelenjave, ter druge zdrave hrane.

Napisali so njegove nasvete:

SVETOVALEC ZA ZDRAVO PREHRANO JABOLKO »SPOMINČEK« SVETUJE:

1. dnevno zaužiti veliko sadja in zelenjave – solato, korenček, da bomo zrasli v velike in močne ljudi;
2. piti veliko tekočine – vodo, limonado, čaj z medom in limono, da ne zbolimo;
3. kosček čokolade na dan, saj le-ta najmanj škoduje našim zobkom;
4. dnevno se moremo gibati na prostem in v prostoru, saj zdrava prehrana ni dovolj za dobro počutje;
5. ne smemo pa tudi pozabiti na pogovor:

ENO JABOLKO NA DAN ODŽENE ZDRAVNIKA STRAN!

V starejših dveh skupinah so si pripravili še JABOLČNI DAN. Pripravili so si namaz z jabolkom in skuto, koruzno zlivanko z jabolki, jabolčni kompot ter jabolčni čips.

Otroci so glede na svoje sposobnosti sodelovali pri pripravi jedi ter ob tem so spoznali različne kuharske pripomočke in sestavine. Napisali so tudi recept, ki so ga otroci odnesli domov, da bodo jedi lahko pripravili tudi doma.

Kako smo se letos lotili projekta ter kako smo se imeli na druženjih ob zdravi hrani in napitkih, smo kot primer dobre prakse predstavili tudi v Mariboru na spomladanskem izobraževanju pod okriljem Nacionalnega inštituta za javno zdravje.

Utrinke strokovnih delavk strnila Sonja Karlo,
vodja projekta

Fotografije: arhiv vrtca

Slovenski tradicionalni zajtrk

Slovenski tradicionalni zajtrk je v vrtcu Sonček že vrsto let vključen v naš jedilnik. Tako vsako leto 18. novembra poskrbimo za zdrav zajtrk z domačim kruhom, maslom, medom, popijemo skodelico domačega mleka in se posladkamo z domačimi jabolki. Za vse dobrote, ki jih na ta dan jedo naši otroci, pa seveda poskrbijo lokalni, bližnji pridelovalci.

Tega dne so nas v vrtcu obiskali tudi čebelarji, ki so nam predstavili življenje čebel ter postopek izdelave medu. Pridobili in obnovili smo ogromno informacij o pomenu in življenju čebel. Otroci so se posebej razveselili pomerjanja čebelarških zaščitnih oblačil in medu, katerega so nam čebelarji podarili.

V tem vrtčevskem letu je bil tradicionalni zajtrk nekaj posebnega, saj smo v skupinah 5 in 6 združili moči in skupaj zapeli Slakovo pesem Čebelar ter se s tem pridružili ostalim zborčkom po Sloveniji. Našemu zborčku sta se pridružili učenki osnovne šole Ana Krajnc in Eva Kurbos, ki sta nas spremljali na harmoniki in prečni flavti.

Posnetek Slakovega Čebelarja, smo, kot večina slovenskih vrtcev, poslali na Čebelarstvo zvezo Slovenije, in ga objavili na spletu.

**Vzgojiteljice Tanja Zorman, Dragica Pertoci,
Mateja Osterc in Petra Rošker**

Foto: Petra Rošker

Solatni dan v vrtcu

16. oktobra, ko obeležujemo svetovni dan hrane, smo v vrtcu pripravili solatni dan. V naši skupini smo se odločili, da tega dne medse povabimo otroke in vzgojiteljice vseh skupin spodnje lokacije vrtca in jim ponudimo več vrst zelenjave, ki si jo bodo nato sami pripravili v solato.

Predhodno smo izdelali vabila, na katera so otroci naslikali zelenjavo in jih odnesli prijateljem v vrtcu. Že zgodaj zjutraj smo pričeli s pripravo zelenjave. Pomagala nam je kuharica Zinka in tudi Valerija. Našo kuharico smo opazovali pri delu in tudi kakšno zelenjavo smo lahko že poskusili. Ko je bilo vse pripravljeno, so se nam pridružili otroci iz drugih skupin. Otroci naše skupine so jim predstavili ponujeno zelenjavo, nato so si sami po želji nadevali krožnik. Mlajšim otrokom

so pomagale vzgojiteljice. Bilo je zanimivo opazovati kakšna kombinacija zelenjave se je znašla na krožniku. Na izbiro so imeli: zeleno solato, radič, fižol, stročji fižol, papriko, paradižnik, por, rdečo peso, korenje, krompir, koruzo, kumare, rdečo redkev, ajdovo kašo, lečo in čičeriko. Posamezniki so res uživali in tudi vse pojedli, spet drugi malo manj. Otroci so večinoma posegali po koruzi, krompirju, paradižniku, zeleni solati in kumarah. Najmanj pa so bili navdušeni nad lečo, ajdovo kašo in fižolom. Ob koncu druženja smo bili zadovoljni ob pogledu na prazne skledе. Ugotovili smo, da so nekateri otroci določeno zelenjavo poskusili prvič. Tako je bilo doseženih kar nekaj ciljev, ki smo si jih zastavili v okviru projekta Zdrav vrtec.

Vzgojiteljica Marija Rudolf

Foto: Valerija Košar

Sadni dan v vrtcu

V okviru projekta »Zdravje v vrtcu« smo v skupini 2. pripravili sadni dan. Da bi vključili čim več otrok ter jim omogočili pozitivno izkušnjo ob sadju, smo povabili še preostale tri skupine otrok v vrtcu. Otrokom smo omogočili spoznavanje in okušanje različnih vrste sadja, kot so banane, ananas, kivi, melone, mango, grozdje, jabolka, hruške, pomaranče, mandarine in jih tako spodbudili k uživanju različnega sadja.

Ob estetsko pripravljeni mizi smo se pogovorili. Nato je sledil samopostrežni način, ob katerem so otroci izkazovali pozitiven odnos do samostojnosti pri pripravi sadnih nabodal. Predvsem v samostojnosti pri pripravi se je pokazala spretnost otrok. Najmlajši otroci so potrebovali pomoč pri

nalaganju sadja na krožnik, medtem ko so si otroci 4. skupine samostojno naložili sadje ter si pripravili sadna nabodala. Ob omenjeni dejavnosti smo spontano vključili še področje matematike, saj so otroci opisovali obliko, barvo in velikost sadežev. Ob nalaganju koščkov sadja na krožnik smo preštevali kose sadja.

Sadni dan je bil poln novih pozitivnih izkušenj za otroke. Čeprav se nam včasih zdi, da »preproste« oz. vsakodnevne rutinske dejavnosti, kot so prehranjevanje, nimajo veliko korelacij, je temu prav nasprotno. Z otroki smo danes povezovali različna področja kurikuluma, hkrati pa dajali poudarek zdravju. Menimo, da bi bilo potrebno otrokom privzgojiti vrednoto zdravja, kot eno izmed ključnih, kar lahko dosegamo tudi preko zdravega načina prehranjevanja oz. preko izvajanja podobnih dejavnosti, kot so sadni dnevi.

Vzgojiteljica Marinka Hojs

Foto: Marinka Hojs

Čudovit dan s starejšimi občani v DOSOR-ju

Na povabilo doma starejših občanov v Radencih (DOSOR-ja) smo se udeležili druženja »Prepletajmo generacije – igraymo se skupaj«. Druženje smo izvedli v prazničnem decembru. Na pot smo se odpravili z avtobusom, zato je bilo veselje otrok še toliko večje.

Osebe in stanovalci doma so nas prijazno sprejeli medse. Varovanka doma, ga. Vida, nam je uvodoma podala poučno pravljico, s katero nas je popeljala v preteklost. Nato smo skozi različne ustvarjalne delavnice spoznavali igro in igrače, s katerimi so se igrali nekoč. Vsi otroci so si ob pomoči starejših varovancev izdelali svojo punčko iz blaga, vetrnico iz naravnega materiala, zgubali

ladjice iz papirja, ki so jih nato spuščali po vodi, ter se zabavali ob vožnji z lesenim avtomobilčkom in skirojem, kakršnega so uporabljali nekoč. Druženje smo zaključili ob prijetnem kramljanju, ob soku in pecivu, ki so nam ga pripravili.

Tako za otroke kot odrasle je bilo druženje prav posebno doživetje, ki je starejše popeljalo v obujanje lepih spominov na otroštvo in mladosti, otrokom pa je prineslo nove in zanimive izkušnje.

Vzgojiteljici Dragica Pertoci in Mateja Osterc

Foto: arhiv vrtca

Ajdini likovni uspehi

V novembru se je skupina 6 z vrtca Sonček prijavila na 11. Mednarodni natečaj Bodi umetnik – »Igraj se z mano«. Otroci so preko različnih likovnih tehnik ustvarjali na temo igre. V množici prispelih likovnih izdelkov je organizatorje prepričalo tudi delo Ajde Fiala, ki nosi naslov »Podaj mi žogo«. Njeno delo je bilo izbrano in uvrščeno na razstavo v Koroški galeriji likovnih umetnosti Slovenj Gradec. Razstavo so odprli 27. marca 2018. Na sami otvoritvi je prisostvovala tudi naša Ajda z mamo in atijem.

Čestitamo Ajdi!

Vzgojiteljica Mateja Osterc

Foto: Lidija Košar

Predstavitev Ekovrtca na sejmu Altermed

V okviru projekta Ekošola smo se letos odločili, da se predstavimo na sejmu Altermed v Celju. Predstavili smo se z naslovom: Vrtec Sonček »Dober tek«. Pripravili smo plakate s fotografijami, iz katerih je razvidno, kako skrbimo za naš vrtčevski zeliščni vrt, kako nabiramo zelišča, jih uporabljamo za pripravo čajev in sirupov ter skrbimo za zdravo in raznoliko prehrano s pripravo solat, sadnih nabodal, sadnih napitkov, namazov

...

Naša stojnica je ponujala različne vrste čajev, ki so jih obiskovalci lahko poskusili in tri vrste namazov: skutni namaz z bučnimi semeni, skutni namaz z drobnjakom in čičerikin namaz. Prav po slednjem so najbolj posegali, saj posamezniki še nikoli niso okušali čičerike. Na voljo smo imeli tudi suhe jabolčne krehle in zloženko z recepti. Večina obiskovalcev si je z zanimanjem ogledala našo razstavo in še z večjim zanimanjem okušala

naše dobrote.

Vse naše dobrote so pošle, bile pa so tudi pohvaljene s strani obiskovalcev ter tudi ekokoordinatorja Daneta Kataliniča, ki je naš razstavni pro-

stor ocenil z odlično oceno. Kljub celodnevnu intenzivnemu delu smo se zvečer domov vračale polne pozitivnih vtisov, novih idej in predvsem motivacije za nadaljnje delo.

Marija Rudolf, ekokoordinatorica vrtca

Foto: arhiv vrtca

BUČA DEBELUČA na našem odru

Dramski krožek, ki se v našem vrtcu odvija že nekaj let, je letos pripravil dramatizacijo Buča Debeluča.

Pravljico Jasne Branke Staman BUČA DEBELUČA smo spremenili v dramsko besedilo in se z veliko vnemo lotili vaj. Otroci so zgodbo in oder zelo hitro osvojili, tako, da so na Območnem srečanju otroških gledaliških skupin MLADI ODER 2018, ki se je letos, 16. marca, odvijal v naši Kobekovi dvorani, nastopali z velikim veseljem in užitkom. Prejeli smo zelo pozitivno oceno strokovne spremljevalke Aleksandre Blagojevič.

JÜRJOFSKA GALERIJA NA PROSTEM - DELO ČLANOV LIKOVNEGA DRUŠTVA S. JURIJ OB ŠČAVNICI OB SODELOVANJU Z OBČINO SVETI JURIJ OB ŠČAVNICI

1. Vidka Borko

»Mak« – prva slika v ovinku je mak, ob različnem času in ob različni sončni osvetlitvi. V času slikanja je bilo sončno in toplo, sence pa so se počasi spreminjale in iz tega videnja so na sliki prikazane tudi drugačne barve cvetov. Nekaj inspiracije je bilo tudi od sosedovih rožic preko ceste.

2. Christin Caspari in Mitja Kurboš

»Luna in Sonce«

3. Mira Petek

»Pot mimo zidu«

4. Vidka Borko

»Abstrakcija števila ena in pol« – Mimoidočemu »gledalcu« se ponuja možnost, da po svoje začuti izpoved ali vsebino slike. Mogoče bo prisotno (za)čutenje, mogoče ne ... Jaz jo takrat sem!

5. Franc Jaušovec Fric:

»Marjetice«

6. Albina Kragelj

»Panonsko morje« – Moj izziv slikanja jurjevskega zidu ... Ideja – poslikati steno. Se pravi zbrati pogum in voljo. Potem te pritegne, ko stojiš pred praznim zidom, začneš razmišljati. Tudi idejo, navdih moraš imeti. Stojim, razmišljam, kako se lotiti. Kaj bi pritegnilo mimoidočega? Potem se kar zgodi. Čopič in lopatica začneta spreletavati gor in dol ter sem in tja po steni. Ja, nekaj nastaja. Ne vem še točno, kaj bo. Poraja se misel, morda bi se jurjevskemu klancu podalo malo vode. Začnem s poslikavo jezera z gričevjem v ozadju, ki ponazarjajo del kraja. Z vodo želim opomniti, da je bilo tukaj nekoč Panonsko morje. Pri slikanju neizmerno uživam. Odločim se pretežno za modro-rumeno-zelene odtenke, saj je siva praznina zidu kar hrepenela po barvah. Slika je končana. Ni le čudovit spomin, ampak ostaja kot vez med menoj in jurjevskim klancem.

7. Zdravko Patty

»Blaguško jezero« – zanimiva točka, vabilo popotniku, da ga obišče.

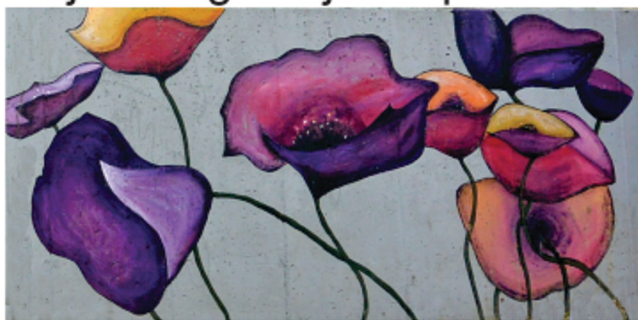
8. Zdravko Patty

»Grbi občine in vasi v občini Sv. Jurij ob Ščavnici«

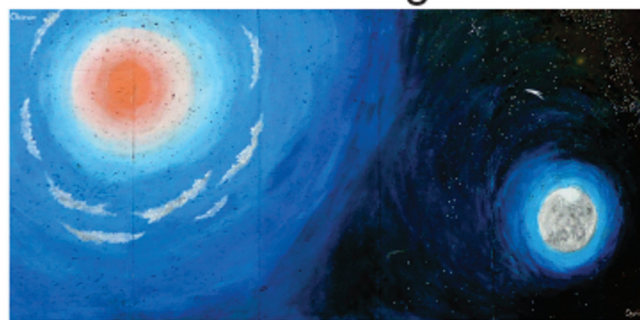
9. Zdravko Patty

»Stara Gora« – zanimiva točka, vabilo popotniku, da jo obišče.

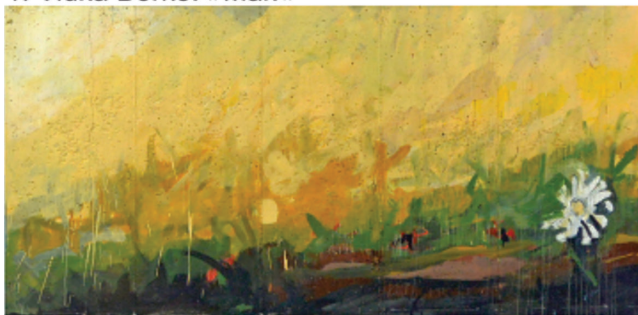
Jürjofška galerija na prostem - delo članov Likovnega društva Sv

1. Vidka Borko: »Mak«

2. Christin C. in Mitja K.: »Luna in Sonce«

5. Franc Jaušovec Fric: »Marjetice«

6. Albina Kragelj »Panonsko morje«

9. Zdravko Patty: »Grb občine in grbi vasi v občini Sv. Jurij ob Ščavnic«

10. Aljaž in Štefka Štraki: »Liga legend«

11. Franc Jaušovec Fric: »Okno«

14. Christin C: »Tentakel«

15. Irena Skotnik: »Sedem korakov za srečo«

16. Christin, Irena, Mitja: »Ma«

v. Jurij ob Ščavnici ob sodelovanju z Občino Sv. Jurij ob Ščavnici

3. Mira Petek: »Pot mimo zidu«

4. Vidka Borko: »Abstrakcija štev. ena in pol«

7. Zdravko Patty: »Blaguško jezero«

8. Zdravko Patty: »Stara gora«

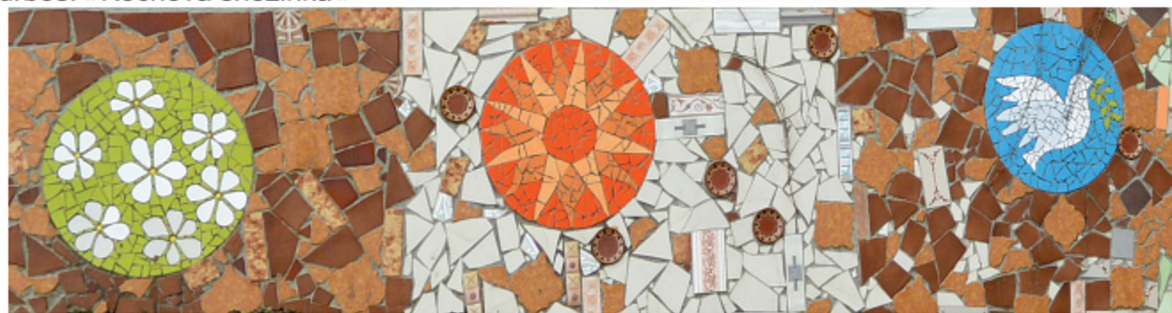
12. Mitja Kurbos: »Kochova snežinka«

13. Irena Skotnik: »Sončni labirinti«

čji mladiči«

17. Majda Šumnik - Didi: »Mozaik«

10. Franc Jaušovec Fric

»Okno«

11. Aljaž in Štefka Štraki

»Liga legend« – Naslov je LOL, kar pomeni League of Legend, po slovensko liga legend. Nastala je zato, ker mi je všeč ta igrlica. Najprej sem naredil osnutek, pri risanju na zid mi je pomagala mama. Izbral sem žive barve, da bi bil napis dobro viden.

12. Mitja Kurboš

»Kochova snežinka« – za uravnoteženje, da ni vse tako umetniško, še malo matematike.

13. Irena Skotnik

»Sončni labirinti« – Na zidu sem upodobila sončne labirinte, ki niso blodnjaki, ampak pravi, kar pomeni, da ustrezajo definiciji za labirint v prvotnem pomenu besede: en vhod, brez križišč, brez slepih ulic, eno središče, ista pot vodi do izhoda, vhod je pravzaprav tudi izhod. Takšne labirinte so našli v starih kulturah na vseh kontinentih: keltska, majevska, grška, kretska, indijanska, indijska. Labirinti so obrazci moči za preusmerjanje energije, ustvarjanje ravnotežja ter zdravljenje duha, telesa in okolja. Njihova uporaba – hoja po njih, v tem primeru na zidu pa potovanje z roko, lahko izoljša kvaliteto življenja posameznika, družbe in okolice, v kateri se nahajajo. Delujejo tudi s tem, da samo so. Več o njih si lahko preberete na spletni strani, ki je zapisana na zidu pod labirinti.

14. Irena Skotnik

»Sedem korakov za srečo« – tudi za srečo se moramo potruditi sami, nihče drug nam je ne more dati.

15. Christin Caspari

»Tentakel« – po slovensko lovke, ampak umetnica je iz Nemčije, pa naj bo naslov nemški.

16. Christin, Mitja, Zdravek in Irena

»Mačji mladiči« – so kolektivno delo. V Prlekiji je skoraj pri vsaki hiši kakšen maček ali mačka, zato so prišli še trije igrivi na zid.

17. Pika na i je mozaik, ki je nastal pod mentorstvom idejne vodje Majde Šumnik ob pomoči Dhiraja Roschmanna, Franca Jaušovca in Vidke Borko.

»Mozaik« – je kot naše življenje ... koščki, ki jih celo življenje sestavljamo v celoto.

Za vso podporo, čaje, pecivo, kavo, vodo ... se iz srca zahvaljujemo:

Vrtnarstvu Iris Ana Božič

Slavici Trstenjak

Vanji Trstenjak

Alenki in Franciju Strahu

Renati Čuček

Leonu Štraku

in seveda Občini Sv. Jurij ob Ščavnici

V dramatizaciji so nastopili: Mia Dvoršak v vlogi Buče Debeluče, Nely Smeh, Lina Borkovič, Ela Krebs ter Lili Lančič kot vrane in čebele ter Lucas Lovrec in Lan Časar kot vrani in sneg. Kot miška je nastopila Ajda Kovačič, Kaja Arnuš kot polhek ter Ajda Košar kot zajček. Matija Mertik je odigral vlogo divjega prašiča, Blaž Lovrec vlogo medveda ter Anaj Kotnjek vlogo čuka.

Mentorica dramskega krožka: Sonja Karlo

Foto: arhiv vrtca

Naravoslovni tabor »Po sledih bobra in vidre«

Na začetku poletnih počitnic, 3. in 4. junija 2017, smo na OŠ Sv. Jurij ob Ščavnici izvedli dvo-dnevni naravoslovni tabor z naslovom Po sledih bobra in vidre. Tabora se je udeležilo 29 učencev iz 5., 6., 7. in 8. razreda. Tabor smo začeli z ogledom muzejske sobe v gasilskem domu PGD Sv. Jurij ob Ščavnici, kjer nam je g. Franci Čuš predstavil bogato zgodovino društva. Glavnina dejavnosti tabora je potekala na terenu v različnih delavnicah ob regulirani in stari strugi reke Ščavnice, kjer se skrivata bober in vidra ter druge zanimive živali ter rastline. Delavnice na terenu smo izvajali učitelji naravoslovnih predmetov Bojana Kronvogel, Anita Zelenko, Peter Korošec in Mateja Krajnc.

Skrivnosti življenja ob reki Ščavnici nam je dodatno pričaral g. Roman Muhič, velik ljubitelj in opazovalec narave. Pot nas je vodila mimo tretje točke z naslovom Izpred dobrih petih milijonov let, ki je del učne poti Odkrivajmo biotsko raznovrstnost kraja. Kulturno in naravno dediščino kraja smo spoznavali na Stari Gori, kjer so nas sprejeli člani Turističnega društva Sv. Jurij ob Ščavnici in nam predstavili mlin na veter in Etnološki muzej v stavbi nekdanje osnovne šole. Za presenečenje na Stari Gori je poskrbela šolska kuhinja, ki nam je pod lipami pričarala vzdušje piknika.

Pozno popoldanske in večerne aktivnosti smo nadaljevali na šolskem igrišču, kjer smo se pomerili v športnih igrah in likovnem ustvarjanju na temo bobra in vidre. Večer smo si popestrili z ogledom filma pod zvezdami in s pogledom sko-

zi teleskop. Za večerne in prostočasne aktivnosti so poskrbeli Robert Črnec, Amanda Kopun, Mira Petek, Vida Štuhec Kuri, Samo Zajnkovič in Marko Kraner. Drugi dan je potekal ob sproščenem vzdušju v Blaguškem gozdu in ob Blaguškem jezeru, kjer smo po skupinah spoznavali skrivnosti gozda in vodovja. Zmagovalci kviza z različnimi naravoslovnimi nalogami in dejavnostmi smo bili vsi.

Tabor smo zaključili s kosilom v šolski jedilnici in podelitvijo priznanj vsem udeležencem tabora. Učenci so zapisali še svoje vtise o taboru. Njihove zapise smo zbrali in dodali v fotografsko bogat bilten, ki smo ga ob tej priložnosti izdali in je dostopen na šolski spletni strani. Učitelji, ki smo pri taboru sodelovali, smo se po prebranih vtisih in odzivih učencev odločili, da bomo tabor v prihajajočih letih še ponovili.

Mateja Krajnc

Foto: Peter Korošec

Priznanja učencev naše OŠ na Mednarodnem otroškem likovnem natečaju

Na 4. Mednarodnem otroškem likovnem natečaju »Imejmo živali radi« s podnaslovom »Barvite živalske dogodivščine od tu in tam«, ki je potekal v organizaciji Osnovne šole Toneta Čufarja Maribor in Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru. S svojimi likovnimi deli je sodelovalo skoraj 1500 otrok. Barvitim živalskim dogodivščinam otrok iz Slovenije so se pridružila tudi likovna dela otrok iz Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije, Nemčije in Romunije.

Živali so mnogokrat naši največji prijatelji, saj

čutijo naša čustva ter jih odkrito z nami delijo. Igrive pa postanejo šele takrat, ko začutijo našo barvito vibracijo. Takšno spontano sožitje najpogosteje pričarajo prav otroci. In prav otroški likovni izraz je najbolj preprost, vendar najgloblji in najbolj bogat.

Vse to so s svojimi likovnimi deli predstavili učenci naše šole. S svojimi izvirnim izrazom so njihove barvite živalske dogodivščine prepričale tudi strokovno žirijo, ki je imela zelo zahtevno delo. Tako so se med množico likovnih del uvrstili kar štirje likovni izdelki naših učencev, za kar so prejeli priznanja in nagrade:

Bronasto priznanje in nagrado je prejela:

- Zala Stajnko iz 5. razreda.

Zlato priznanje in nagrado za celotno kolekcijo likovnih del pa so prejeli učenci 6. razreda, in sicer:

- Klara Šošarič
- Niko Nevio Perša
- Tanja Gomilšek

Otvoritev razstave ter svečana podelitev nagrad in priznanj je bila oktobra 2017 v Malem razstavišču na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru.

Čestitamo vsem sodelujočim učencem, posebej pa nagrajencem in dobitnikom priznanj.

Mentorica Mira Petek

Foto: arhiv šole

Špela Rožman prejela 1. nagrado na likovnem natečaju »Evropa v šoli«

»Svet, v katerem želim živeti« je bila tema natečaja Evropa v šoli za šolsko leto 2016/2017.

Otroci in nasploh mladi hočejo soodločati pri načrtovanju svoje prihodnosti, prihodnosti Evrope in sveta. Prav o tej temi so mladi razmišljali že na otroškem parlamentu 2016 ter v številnih aktivnostih v Tednu otroka. Takrat je Desa Muck v svoji poslanici mladini položila na srce: »Vidiš, svetova sta dva. Ti moraš izbrati, v katerem od obeh boš živel. In živel boš v tistem, ki ga boš ustvaril. Toda ne moreš ga ustvariti sam. Nikoli sam. Vedno skupaj. Samo skupaj. Skupaj.«

Tudi učenci 4. razreda so razmišljali, v kakšnem svetu želijo živeti in kaj so pripravljeni sami storiti za lepši jutri. Tokrat so učenci svoje poti razmišljanja usmerili k skrbi za čisto okolje. Nastala so likovna dela, ki so

orisovala različne vzroke za onesnaževanje in zastrupljanje našega življenjskega prostora. Špelino likovno delo z naslovom »Odstranimo strupene kemikalije« je prepričalo likovno komisijo Evrope v šoli ter se uvrstilo po predhodnem regionalnem izboru na:

- **1. mesto na nacionalnem nivoju druge triade osnovnih šol.**

Za nagrado je prejela nekaj dni aktivnih počitnic v krogu svojih vrstnikov v enem izmed CŠOD-u po lastni izbiri.

Čestitamo vsem sodelujočim učencem, posebej pa Špeli.

Mentorica Mira Petek

Nina Jurkovič za Plakat miru prejela nagrado in priznanje Lions kluba Slovenija

V okviru Lions kluba Slovenija je bila 27. maja v Osrednjem atriju Mestne hiše Ljubljana svečana podelitev nagrad in priznanj likovnega natečaja PLAKAT MIRU s podnaslovom »Praznovanje miru«. Slovesnost je sovpadala s praznovanjem dvajsetletnice Plakata miru v Sloveniji in 100-letnice delovanja največje mednarodne dobrodelne prostovoljske organizacije Lions Cluba International.

Na ogled je bila likovna razstava 24 finalnih Plakatov miru, ki jih je žirija izbrala med 2500 izdelki, kateri so se uvrstili na regionalni izbor ter 151 likovnimi deli, uvrščenimi na državno raven. Prav to je uspelo Nini Jurkovič, saj se je njen pla-

kat uvrstil med 24 finalnih del iz cele Slovenije, za kar je prejela nagrado in priznanje.

Po uvodnih nagovorih predstavnikov Lions kluba Slovenija, lepemu glasbenemu programu ter podelitvi priznanj in nagrad donatorjev so vsi nagrajenci z mentorji Pionirskega doma centra za kulturo mladih na ogromno platno z barvami ustvarili velik Plakat miru z veliko sporočilno vrednostjo.

Likovna govorica otrok je pričarala poseben praznik, katerega si želi vsako bitje tega sveta. Številne likovne izpovedi so simbolizirale le eno skupno misel, le eno skupno željo ... to je željo po miru, svobodi ... kajti le-ta lahko osmisli človeško poslanstvo.

Čestitamo vsem sodelujočim učencem, posebej pa Nini.

Mentorica Mira Petek

Likovno delo Tine Veberič v ameriškem Washingtonu

Na likovnem natečaju »Otroci rišejo svet 2017«, ki ga organizira MapDesign pri Zvezi geodetov Slovenije v sodelovanju z Mednarodnim kartografskim združenjem, se je likovni izdelek naše učenke Tine Veberič iz 6.b razreda uvrstil na Mednarodno tekmovanje za nagrado Barbare Petchenik. Tinino delo je bilo na ogled na razstavi ob Mednarodnem kartografskem kongresu

med 2. in 7. julijem 2017 v Marriott Wardman Park Hotelu v ameriškem Washingtonu.

Vsa likovna dela, ki so sodelovala na tekmovanju, so shranjena v knjižnici univerze v Carletonu v Kanadi, objavljena pa so na spletni strani: <https://childrensmaps.library.carleton.ca/maps>.

Strokovna komisija je izbrala le 6 likovnih izdelkov iz vseh sodelujočih osnovnih šol in vrtcev iz štirih starostnih skupin do 15 let. Ta dela so na tekmovanju predstavljala našo državo.

Pri urah likovne umetnosti od 4. do 8. razreda je nastalo veliko lepih, igrivih in pestrih likovnih upodobitev zemljevidov. Tina Veberič je svoj zemljevid poiskala kar med barvami mavrice in takšen je naslov tudi njenega likovnega dela »Igra z mavričnim zemljevidom«. Čestitamo vsem

učencem, ki so sodelovali na likovnem natečaju, posebej pa Tini.

Mentorica Mira Petek

Foto: arhiv šole

Po Japonski z Japonko brez japonk

Na OŠ Sv. Jurij ob Ščavnici smo v jubilejnem letu pripravili vrsto prireditev, posvečenih praznovanju 250-letnice šolstva pri Svetem Juriju ob Ščavnici. Enajsta zapored, namenjena zavedanju pomembnosti poznavanja tujih jezikov in tujih dežel, je potekala 16. novembra 2017 v skoraj do konca napolnjeni Kocbekovi dvorani Kulturno-upravnega središča.

V uvodnem delu prireditve, ki sta jo suvereno povezovali sedmošolki Lana Brumen in Nika Jurkovič, so učenci v humornem dramskem prizoru Pri Korenovih prikazali, kaj se zgodi, če ne obvladaš tujih jezikov. Prihod nemško ter kasneje angleško govorečega turista na turistični kmetiji družine Koren povzroči pri obeh starših veliko zadreg, ki jih uspešno rešita njuna otroka, saj sta se v šoli naučila omenjena jezika. Staršema predlagata, da se vpišeta v katerega izmed tečajev tujih jezikov in tako obogatita lastno znanje in ponudbo na njihovi kmetiji. Le-ta se z njunim predlogom strinjata, saj ugotovita, da je znanje vsaj enega tujega jezika v današnjem času nujno in koristno.

Temu je sledilo predavanje o deželi vzhajajočega sonca, Japonski, ki leži na dolgem nizu otokov v zahodnem delu Tihega oceana in za katero so značilna izrazita nasprotja, ki popotniku jemljejo dih: živahna sodobna mesta z vrtočlavo arhitekturo na eni in v času zamrznjena tradicionalna na-

selja, slikoviti templji in romarski kraji v raznoliki in razgibani naravi na drugi strani. Zavzeto sta ga pripravila Matjaž Jaušovec, bivši učenec naše šole, in njegova žena Yukino Hirayoshi Jaušovec, Japonka, ki pri nas živi šele nekaj let in kljub temu zelo dobro ter s simpatičnim japonskim naglasom govori tudi slovenski jezik. V njem sta poleg osnovnih geografskih značilnosti predstavila kraje, ki so širši javnosti manj znani in so jima osebno blizu, saj s svojo družino na Japonsko potujeta vsako leto ter tam preživita po mesec dni. Tako sta se osredotočila na prefekturo Aichi, na mesto Nagoya, ki je tretje največje japonsko mesto ter je po njunem mnenju zelo prijetno za življenje, in na Shikoko, najmanjšega izmed štiriht otokov, na katerih se razprostira Japonska. S pomočjo fotografij sta zbranim na prijeten način približala nekatere znamenitosti, kot so gradovi, tržnica v templju, botanični vrt, tradicionalna ulica, popularne kavarne in terme, v katerih se odvija družabno življenje in kjer se Japonci sproščajo, ter, kar je bilo še posebej zanimivo, saj sta podajala informacije iz prve roke, način življenja Japoncev. Pozabila nista niti na hrano, ki je za Japonce zelo pomembna, saj se okrog nje vrti življenje v vseh sferah. Povedala sta, da je vsa hrana, in to ne glede na to, kje jo ješ ali naročiš, zelo okusna ter estetsko pripravljena in da je na Japonskem skoraj nemogoče biti vegetarijanec, saj pojedjo ogromno mesa vseh vrst. Izmed jedi sta izpostavila suši, sašini, riž, različne vrste rezancev, govedino kobe, izmed pijač pa sake in pivo. Kot zanimivost sta dodala, da je eden izmed japonskih kuharjev, ki je obiskal Slovenijo, dobil navdih v naši hrani, saj pripravlja dimljeno meso, jedi začini s soljo iz Piranskih solin, v svoji restavraciji pa prodaja tudi kristal iz Rogaške Slatine. Nasprotje njemu je na Japonskem živeči Slovenec, ki vodi restavracijo Pikapolonica, kjer pripravlja japonske jedi na slovenski način. Na vprašanje, katere so najbolj opazne razlike med Japonsko in Slovenijo, je Matjaž dejal, da so Japonci dosti bolj organizirani, vsako delo in vsako stvar vnaprej natančno načrtujejo, so zelo redoljubni in razumejo pomen pravil ter jih tudi strogo upoštevajo. Meni, da pa je življenje v Sloveniji precej bolj udobno, ljudem prijazno in manj storilnostno naravnano. Glavna prednost, ki jo v Sloveniji vidi Yukino, je, da je bolj naklonjena materam in materinstvu, kot slabost pa je izpo-

stavila, da smo Slovenci zelo hitri, nestrpni in neuvidevni vozniki. Na vprašanje, kakšni so njuni spomini na osnovnošolska leta, je Matjaž dejal, da »je blo pri Jürji fajn hoditi f šolo«, Yukino pa je omenila, da v njihovih šolah pridobijo učenci veliko več praktičnega znanja kot v naših, šole, ki so vse zelo dobro opremljene in imajo bazene, pa čistijo učenci in čistilk sploh nimajo. Povedala je še, da osnovna šola pri njih traja šest let, temu sledi triletna nižja gimnazija in nato še gimnazija. Na koncu predavanja sta bila Matjaž Jaušovec in Yukino Hirayoshi Jaušovec nagrajena z gromkim aplavzom, saj je bilo zares zanimivo, poučno in tudi duhovito obarvano, kar ga je naredilo še privlačnejšega.

V zaključnem delu prireditve so šestošolci s pesmijo prepotovali svet in se iz Slovenije podali v Grčijo, Ameriko, Avstralijo ... Tako je v prijetnem vzdušju minila še predzadnja prireditev v okviru 250-letnice šolstva pri Svetem Juriju ob Ščavnici in tudi njen namen, vzbuditi zanimanje za poznavanje tujih jezikov in dežel, je bil dosežen, saj, kot je dejal avstrijski filozof Ludwig Wittgenstein: »Meje mojega jezika so meje mojega sveta.«

Maja Strah

Fotografije: Maja Tuš

Glasbeno društvo »Malo polek, malo mimo«

Naša občina je bogatejša še za eno kulturno društvo, katerega glavni namen je glasbeno ustvarjanje. Natančneje smo o tem povprašali predsednika tega trenutno najmlajšega društva – Zdravka Pattya.

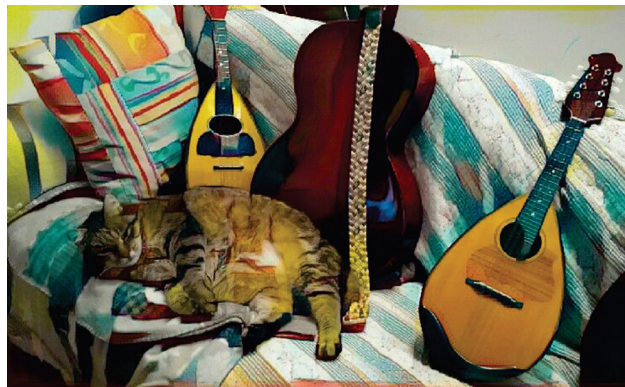
V občini imamo že dve glasbeni društvu, Godbo na pihala in Dežurne krivce. Vi ste torej tretje društvo, ki se bo ukvarjalo z glasbo. S kakšnim namenom ste ustanovili društvo oz. s kakšno glasbo se boste ukvarjali?

Res je, imamo dve kvalitetni in uspešni društvu, vendar smo se po tehtnem razmisleku odločili, da glede na zvrst glasbe, ki jo bomo izvajali, težko najdemo mesto znotraj obstoječih društev. V začetku smo imeli idejo za združenje z ljudskimi pevkami, ampak tudi to ne bi bila ustrezna rešitev, saj bomo poleg ljudskih pesmi izvajali tudi druge skladbe, ki so izven tega okvirja, od irske folk glasbe, preko country in bluegrassa, do dalmatinske in starogradske glasbe. K temu nas je spodbudilo dejstvo, da so v času med vojnami in tudi še pozneje delovala na področju naše občine številna tamburaška društva, o čemer poleg ostalega pričajo tudi stare tamburice na marsikaterem podstrešju. V želji, da bi nadaljevali s to tradicijo, smo prišli na idejo, da bi glede na lepe možnosti, ki jih nudi okolje, to zvrst glasbenega ustvarjanja znova obudili.

Na čigavo pobudo se je cela stvar začela odvijati?

Pred približno štirimi leti me je povabilo k sodelovanju Tamburaško društvo KUD Ivan Kaučič Ljutomer, kjer sem v začetku igral prvi brač, potem pa bugarijo. V kratkem času smo dosegli lepo prepoznavnost, še posebej s koncerti z dalmatinsko klapo More, ki jih bomo v kratkem imeli priložnost slišati in videti tudi pri nas v KUS Sv. Jurij ob Ščavnici. Preko pogovora z domačini sem ugotovil, da jim je ta glasba všeč, saj jih je kar nekaj kazalo zanimanje in pripravljenost za sodelovanje v podobni zasedbi, v primeru, da bi se kaj takega ustanovilo tudi pri nas. To me je spodbudilo k temu, da sem aktivno začel iskati morebitne člane, obenem pa tudi iskati in kupovati ustrezne instrumente.

Torej, kakšen je začetek, koliko ljudi vam je uspelo najti?

Kot vsak začetek, tudi ta ni bil lahek, saj se je iz prvotno navdušenih, število resnih kandidatov zmanjšalo na tri ljudi, ostali so našli sto izgovorov: pomanjkanje časa, nepoznavanje not, nosečnost, vnuki..., kdo ve, morda pa se priključimo kasneje, je bilo povedano. Kljub temu nisem vrigel puške v koruzo, zato sem novembra lani za zainteresiranim poslal vabilo na ustanovni sestanek v baru Teksas, kjer smo se znašli štirje: Daniella Kosi, Irena Skotnik, Milan Klemenčič in jaz.

Imate zanimivo ime, je za tem kakšna zgodba?

Drži. Na ustanovnem sestanku smo ugotovili, da nas je za tamburaško ekipo zaenkrat premalo, zato smo si določili vloge na instrumentih za malo zasedbo. Ob pogovoru kaj kdo obvlada oz. bi želel igrati, je seveda padla tudi beseda o imenu skupine. Padali so različni predlogi in sredi burne debate, se je pravi čas pojavila Daniella z litrom v roki, da bi nas ohladila. Ob nalivanju škropca, je malo polila in ob tem v opravičilo izjavila: »Ups, tak je to, malo polek, malo mimo!« In tako je na mizi bilo ime naše skupine, ki nam je bilo takoj všeč. Malo je dolgo, je pa domače – prleško in zelo življenjsko.

Od tega prvega srečanja je preteklo nekaj časa, kakšno je trenutno stanje?

Z vajami smo pričeli takoj, torej v decembru. Milan je pristal na basu, Irena na mandolini, jaz pa sem moral prijeto za kitaro, ker je tudi Danielli zmanjkalo časa. Vadili smo enkrat pri enem, drugič pri drugem doma, sedaj, ko smo uspeli urediti

vse formalnosti in registrirati društvo, pa koristimo prostore ZKD pisarne v KUS-u, katero nam je prijazno dal na razpolago predsednik ZKD Boštjan Petučnik, za kar se mu na tem mestu iskreno zahvaljujem. Po začetnem krču se je sedaj situacija začela obračati na bolje, saj so se nam pridružili novi člani in če bo šlo tako naprej, nam morda še letos uspe poleg male skupine sestaviti tudi večjo tamburaško zasedbo. Ob tej priliki izkoriščam priložnost in vabim vse zainteresira-

ne, ki doslej o tem še niso ničesar slišali, da se nam pridružijo pri sestavi tamburaškega orkestra. Še posebej so vabljeni tisti, ki poznajo note ali že igrajo kakšen instrument, ni pa to pogoj, saj bomo v okviru društva izvajali tudi individualno učenje tamburaških instrumentov. Važna je volja in talent.

Intervjuvala Klavdija Bec

Foto: Zdravko Patty

20 jubilejnih let jürjovške godbe na pihala

V letu 2017 je Kulturno društvo godba na pihala Sveti Jurij ob Ščavnici praznovalo 20 let neprekinjenega delovanja. Svoj jubilej so počastili z dvema prireditvama.

V aprilu so organizirali Srečanje pihalnih orkestrov, na katerem so se zbrali vsi orkestri in godbe iz upravne enote Gornja Radgona. Nastopajoči so se predstavili z najosnovnejšim repertoarjem, ki ga izvajajo tovrstne skupine, to je s polkami in koračnicami. Predstavili so se Društvo pihalni orkester Apače, Kulturno društvo pihalni orkester Gornja Radgona in gostitelji Kulturno društvo godba na pihala Sveti Jurij ob Ščavnici.

V sklepnem delu prireditve so vsi nastopajoči skupaj zaigrali nekaj koračnic in polk, tako da so obiskovalci lahko dobili občutek, kakšen je zven godb in orkestrov, ko združi moči približno 50 godbenikov in godbenic. Godbenicam in godbenikom, so se pri skupnih skladbah pridružile tudi članice Twirling kluba Sveti Jurij ob Ščavnici, ki so svojim nastopom tako še dodatno obogatile prireditev.

Druga prireditev je bila izvedena 2. decembra 2017 in sicer je bil to slavnostni koncert, na katerem je kot gost sodelovala legenda zabavne in narodno-zabavne glasbe, Alfi Nipič. Godbeniki so nas z izvedenimi skladbami popeljali v čase, ko

je bila godba ustanovljena, nato pa so nas z glasbo postopoma približevali sedanjosti. V zaključku koncerta je najprej kot gost nastopil Alfi Nipič, nato pa so se mu na odru pridružili domači godbeniki. Ob spremljavi godbe na pihala Sveti Jurij ob Ščavnici, je nato Alfi Nipič zapel še nekaj svojih najbolj znanih pesmi, med njimi tudi Poljane dom prelepih dni in tisto najbolj znano decembrsko in novoletno, Silvestrski poljub. Prav tako so prejeli zahvalo za sodelovanje vsi aktivni in nekdanji člani ter institucije, s katerimi godba največ sodeluje: Občina Sveti Jurij ob Ščavnici, Župnija Sveti Jurij ob Ščavni-

ci, območna izpostava javnega sklada za kulturne dejavnosti Gornja Radgona in Zveza kulturnih društev Sveti Jurij ob Ščavnici.

V 20 letih delovanja je v društvu sodelovalo okrog 50 godbenikov. Danes godba šteje cca. 25 aktivnih članov. Veseli so vsakega novega člana ali članice, zato vabijo vse zainteresirane, da se jim pridružite. Obljubljajo, da bo ob delu prisotne tudi veliko dobre volje in zabave.

**Matjaž Rožman, predsednik
KD godba na pihala Sveti Jurij
ob Ščavnici**

Foto: arhiv društva

S spletom Biserjenski štrjok med najboljšimi slovenskimi folklornimi skupinami

Pravijo, da se trdo delo in trud poplačata. In res je tako! Člani Folklornega društva smo v preteklem letu veliko vadili in naše delo je obrodilo bogate sadove. S koreografijo Biserjenski štrjok smo se prvič v zgodovini društva uvrstili na državno tekmovanje folklornih skupin Slovenije.

Pot do državnega srečanja se je začela na območni reviji na domačih tleh. Uvrstili smo se na regijsko tekmovanje v Maribor, kjer smo dobili potrditev, da sodimo med najboljše v državi. Selektorja regijskih srečanj odraslih folklornih skupin, Mirko Ramovš in dr. Urša Šivic, sta ocenila, da odplesana koreografija, ki jo je sestavil naš plesni vodja Sašo Ropoša, dosega državni nivo. Tako smo se v nedeljo, 23. julija 2017, v Beltincih odvrtili na državnem srečanju folklornih skupin, pod naslovom Le plesat me pelji!

Z Biserjenskim štrjokom smo širši publikii prikazali jurjevški običaj iz pustnega časa. Veseli in hvaležni smo, da so nam pri snovanju programa na pomoč priskočili tudi Biserjanci, celo

Društvo podeželskih žena Sv. Jurij ob Ščavnici

Ženske našega območja smo združene v Društvo podeželskih žena. V društvu delujejo kmečke ženske in ženske različnih poklicev, torej vse, ki živimo in delamo na podeželju.

V okviru društva se ženske izobražujemo v različnih delavnicah pod vodstvom strokovnih mentorjev. Celo leto poteka delavnica, v kateri vezemo, klekljamo, pletemo in izdelujemo različne okrasne izdelke. Članice društva izvajamo pogostitve ob različnih prireditvah v okviru občine, hodimo na različna kuharska tekmovanja, ženske kmečke igre, spretnostno vožnjo s traktorjem in enoosno prikolico, pomagamo pri žetvi ... Društvo uspešno sodeluje z društvi iz sosednjih občin in z ostalimi društvi po vsej Sloveniji.

Sodelujemo na prireditvi Dobrote slovenskih

njihov originalni štrjok smo vzeli s seboj na oder. S pesmijo in spletom plesov – čeglešček, ketnpolka, križovski, cvajšrit, dvojni valček, gospod – gospa, mašarjanka, konjski ples – smo prikazali veselo druženje vaščanov.

Zahvaljujemo se občini, ki zna prisluhniti našim potrebam, in vsem občanom, ki nas spodbujate na tej poti.

Klavdija Furšt, predsednica Folklornega društva

Foto: arhiv društva

kmetij na Ptuju, kjer je Irena Ajlec osvojila zlato priznanje za rženi kruh, Ema Lančič pa je dobila srebrno priznanje za meso iz tünke.

Vsako leto pripravimo bogato velikonočno razstavo ročnih del in za naše kraje značilnih jedi. V aprilu izvedemo državno ocenjevanje kvasenic, na katerem dosegamo zlata in srebrna priznanja. V začetku julija poteka na Stari Gori tradicionalna Žetev zlatega klasa, ki jo prirejamo skupaj z gasilskim društvom Stara Gora. Članice sodelujemo pri pripravi parcel, poskrbimo za pogostitev, pečemo različne pogače, nenazadnje tekmujemo tudi v žetvi pšenice, kjer dosegamo lepe uspehe. Naša najuspešnejša žanjica je Marta Klemenčič. Smo članice Zveze kmetic Sloveniji, kjer smo aktivne tako na državnem nivoju kot zunaj državnih meja. Tako smo v Bosni, v kraju Mrkonjić Grad, predstavljale kvasenico in narodno nošo.

Zapisali Helena Žajdela in Ema Lančič

Foto: arhiv društva

Uspehi Twirling kluba v letu 2017

Članice Twirling kluba nadaljujejo s treningi v telovadnici OŠ Sv. Jurij ob Ščavnici. Vsako leto septembra trenerka z nekaterimi članicami pripravi razpis za nove člane.

Članice Twirling kluba so se udeležile kvalifikacij 21. državnega prvenstva v twirlingu – solo, ki je potekalo januarja, v marcu se je odvila druga kvalifikacijska tekma oz. predtekmovanje – freestyle.

Sledilo je finalno tekmovanje 21. državnega prvenstva v twirlingu, ki se je odvijalo 22. in 23. aprila 2017 v Športni dvorani v Luciji, v organizaciji Twirling kluba Piran in Twirling zveze Slovenije. Članice Twirling kluba Sv. Jurij ob Ščavnici so se ga močno veselile in so tako na nam daljno Primorsko odpotovale z velikimi pričakovanji.

Skozi zahtevne kvalifikacije in predtekmovanja v solo in freestyle programih so se v finale 21. državnega prvenstva v twirlingu uvrstile: Iva Šijanec, Tina Veberič, Nika Jurkovič, Tija Bračič in Katarina Vrzel. V Luciji sta se jim pridružili še Žanet Petek in novinka Nina Novak.

Naporni treningi in piljenje koreografij solo in freestyle programov članic jurjevškega Twirling kluba potekajo v tamkajšnji osnovnošolski

telovadnici pod vaditeljskim vodstvom Katarine Vrzel, ki svoje znanje pili pod mentorstvom trenerke twirlinga Anite Ketiš. V letu 2017 se je udeležila izobraževanj za trenerja na Fakulteti za šport in izpit uspešno opravila.

Rezultati in uspehi maloštevilnega kluba so izvrstni. Z 21. državnega prvenstva so se dekleta vrnila s štirimi kolajnami. Državna prvakinja je v kategoriji solo NOVINCI 12 let prepričljivo postala Nina Novak. S tretjim mestom in bronasto medaljo se lahko pohvalijo: Tija Bračič v kategoriji nivo 1 – solo, mlajši dečki in deklice, ter Iva Šijanec in Nika Jurkovič v kategoriji nivo 1 – solo, pari starejši dečki in deklice. Drugo mesto in srebrno kolajno so osvojila dekleta združena v TEAM, mlajši dečki in deklice, ki so ga sestavljale: Iva Šijanec, Tina Veberič, Nika Jurkovič, Tija Bračič in Žanet Petek. Poleg tega je Katarina Vrzel v kategoriji nivo 2 – freestyle, senior, osvojila 6. mesto, Tina Veberič pa je v kategoriji nivo 1 – solo, starejši dečki in deklice, dosegla 11. mesto. Obe sta že z uvrstitvijo v finale dosegli velik uspeh.

Sezone za twirlerke še ni bilo konec. Nadaljevale so s treningi in s pripravami na še eno veliko tekmovanje: SLOVENIA OPEN, ki se je odvijalo v soboto, 10. junija 2017, v Športni dvorani ŠIC Ljutomer. Nina Novak je med novinkami – 12 let zmagala, v kategoriji nivo 1 – freestyle, mlajše deklice, je Tija Bračič osvojila nehvaležno 4. mesto, v močnih konkurencah posameznih kategorij so bili nastopi Žanet Petek, Nika Jurkovič in Tine Veberič odlični, v parih so 5. mesto zasedle: par Žanet Petek in Iva Šijanec ter par Tija Bračič in Tina Veberič, 4. mesto pa sta v paru zasedli Nika Jurkovič in Nina Novak. Kljub napornemu vaditeljskemu delu je tekmovala tudi Katarina Vrzel,

ki je zasedla 5. mesto v kategoriji nivo 2, senior. Poleg Katarine, ki svoje znanje prenaša na mladi rod twirlerk, si twirlinga ne bi mogli predstavljati brez podpore staršev. Starši dekleta vozijo na treninge in jih spremljajo na tekmovanjih. Tako so bili ves čas tekmovanj, tako v kvalifikacijah kot finalu v Luciji in seveda v domačem Ljutomeru, dekletom v veliko podporo in najglasnejši navijači v dvorani. Zato staršem in trenerki velika zahvala.

Ker gre za prav poseben šport, vezan na dvorane s predpisano višino vsaj 11 m, je za predstavitev pred domačo javnostjo malo možnosti. Dve smo v letu 2017 izkoristili: nastop na 20-letnici Godbe na pihala Sv. Jurij ob Ščavnici, kjer sta s svojimi vratolomnimi triki navdušili Anita in Katarina, ter nastop na prireditvi OŠ Sv. Jurij ob Ščavnici v jeseni, ko so se predstavile Tija Bračič z dvema palicama, ter par Iva Šijanec in Žanet Petek. Dekletom za dosežene rezultate in čudovite nastope iskrene čestitke, prav posebne pozornosti je bila deležna Nina Novak, državna prvakinja, ki je decembra prejela priznanje župana za športne dosežke.

Zapisala: Valentina Miklič

Foto: Klavdija Bec

Društvo podeželske mladine Sv. Jurij ob Ščavnici letos obeležuje 25. obletnico

Ponosni, da smo mladi s podeželja in vedno željni znanja in novih dogodivščin. Društvo obstaja in privablja mlade že 25 let. Od nekdaj smo eno izmed številnejših društev v občini, ki združuje vse mlade in mlade po duši s podeželja, naj si bodo s kmetije ali ne. Ponosni, da združujemo mlade, ki si želijo dogajanja in sprememb na področju doživetja podeželja. Ponosni, da z dvignjeno glavo pokažemo, da smo mladi s podeželja in nas tega ni sram. Ponosni, da skupaj dosegamo veliko stvari.

Od ustanovne seje našega društva leta 1993 je minilo že 25 let. Prvi pobudnik ustanovitve takšnega

društva v naši občini je bil kmetijski svetovalec Anton Slana. Skupaj s še nekaj navdušenci so tla-

kovali pot našega društva in postavili tako močne temelje, da društvo lahko vztraja toliko let. Vse se je začelo pri Zvezi socialistične mladine, kjer je obstajala podskupina, imenovana Konferenca kmečke mladine. Anton Slana je takrat začel delati na Kmetijsko-gozdarskem zavodu in ga je direktor določil za delo z mladimi kmeti. Od tod izhaja ideja o društvu. Jože Lančič pa je bil tisti, ki je prevzel odgovornost in postal prvi predsednik DPM Videm ob Ščavnici. Ustanovni občni zbor je bil 16. januarja 1993 ob 18.00 v dvorani Gasilskega doma v Vidmu ob Ščavnici. Prisotni gostje so bili: Janko Slavič, podpredsednik izvršnega sveta SO G. Radgona in vodja KSS za Pomurje, Jože Kocuvan, član državnega zbora RS, Aleš Kotnik, podpredsednik Republiške zveze podeželske mladine, Janez Kramberger, direktor KZ Radgona, Jože Slavič, predsednik SLS podružnice Ljutomer, Peter Kreft, predsednik SLS podružnice G. Radgona, Milan Majcen, kmetijski svetovalec iz Ljutomera. Prvi upravni odbor so sestavljali še: podpredsednica Slavica Senčar, tajnik Anton Slana, blagajničarka Marinka Rantaša ter ostali člani UO: Stanko Sobočan, Ivan Horvat, Ivan Vok, Frančiška Megla, Marjana Kurbus. Delovno predsedstvo na občnem zboru so sestavljali predsednik Franc Štuhec in članici Metka Marinič in Vida Mikl. Na prvem občnem zboru je bilo dogovorjeno, da DPM Videm ob Ščavnici ne bo zbiralo nobene članarine. Občnega zbora se je udeležilo več kot 100 članov. Leta tako hitro minevajo, da je sedaj v ekipi državnih prvakov

že sin prvega predsednika društva Rok Lančič, ki se bo letos z ekipo spet potegoval za naslov, saj ima naše društvo že skoraj monopol nad zmagami na državnem kvizu Mladi in kmetijstvo, lani smo zmagali že četrtoč.

Seveda je k uspešnosti društva v vsakem mandatu nekaj pripomogel predsednik ali predsednica, ki ga je vodil. Vsakdo nekaj doprinese, tudi vsak član. Vsak naredi korak naprej in dvigne društvo na višji nivo. Vsako leto se je včlanjevalo več in več novih članov, tako imamo letos blizu 100 članov, bolj ali manj iz naše občine. Dober sloves društva seže daleč, zato se nam pridružuje tudi veliko mladih iz občin Križevci, Radenci, G. Radgona.

Vseskozi nam ob strani stoji kmetijska svetovalka Metka Marinič. Ona je tista, ki je sodelovala z vsemi predsedniki in predsednicami ter člani v društvu. Vedno nam je v oporo, nas opominja na stvari skozi leto, vedno nam kopira literaturo za državne kvize (mogoče smo zato tako uspešni ...), na njo se lahko zanesemo že 25 let in za to smo ji izredno hvaležni.

Predvsem si želimo sodelovanja mlajših generacij, ki bi lahko peljale društvo naprej. Želimo, da nas mlajše generacije bolje spoznajo. Pri nas se vedno nekaj dogaja. Od zanimivih ekskurzij na Agro-sejme po Evropi, smučanje, drugačni izleti po celi Sloveniji, obiski pri drugih društvih iz Zveze podeželske mladine in sodelovanje na vseh njenih dogodkih, kot so poletne kmečke igre, zimske športne igre, državni kvizi Mladi in kmetijstvo, skupščine in drugačna druženja. Poleg vsega tega vedno najdemo čas, da se poglobimo tudi v probleme, ki težijo mlade kmete in se jim trudimo pomagati po najboljših močeh. Vseskozi pa člani med sabo tudi odlično sodelujemo in si pomagamo pri delovnih akcijah ali si svetujemo, kako naprej.

Torej VSE NAJBOLJŠE DPM SV. JURIJ OB ŠČAVNICI, ponosni smo, da smo lahko del tako pestre zgodovine.

Veronika Vrzel, predsednica DPM Sv. Jurij ob Ščavnici

Foto: arhiv društva

Z novim gasilskim vozilom do izpolnjevanja primarnega POSLANSTVA GASILCEV PGD Stara Gora

Prostovoljno gasilsko društvo Stara Gora je zadolženo za opravljanje javne gasilske službe ter določenih nalog in ukrepov zaščite, reševanja in pomoči v Občini Sveti Jurij ob Ščavnici, na območju naselij: Stara Gora, Terbegovci, Grabšinci, Mali Moravščak, Gabrc, Kokolajnsčak, Žihlava in Ženik ter na celotnem območju občine.

Za potrebe opravljanja javne gasilske službe smo se v Prostovoljnem gasilskem društvu Stara Gora odločili za nakup novega gasilskega vozila, avtocisterne AC-20/100, in sicer zato, ker je obstoječa avtocisterna že dotrajana, saj je podvozje letnik 1978, nadgradnja pa le nekaj let mlajša. Slednjo odločitev potrjujejo tudi številni obiski pri mehaniku ter težave pri nabavi rezervnih delov, saj lahko dobimo samo še rabljene in obnovljene, novih pa ni več v obtoku. Tako nas pri vzdrževanju obstoječega gasilskega vozila spremljajo še precejšnji finančni izdatki. To pa še ni vse, zaradi okvar na dotrajanem gasilskem vozilu ne moremo pravočasno posredovati pri samih intervencijah, kar pomeni, da smo omejeni tudi pri izvajanju svojega primarnega poslanstva.

Finančno so nakup nove avtocisterne podprli: GZ Sveti Jurij ob Ščavnici, Občina Sveti Jurij ob Ščavnici in ostala PGD v gasilski zvezi. Pogodba za izdelavo nove AC 20/100 na podvozju SCANIA 400, je bila podpisana s podjetjem GV Pu-

šnik, d. o. o., iz Črešnjevca pri Slovenski Bistrici v začetku julija 2017, v vrednosti 218.000,00 €. SVEČANI PREVZEM gasilskega vozila Scania 400 je predviden 24. 6. 2018 skupaj z 90. obletnico obstoja PGD Stara Gora.

Vsem donatorjem, županu Mirku Petroviču in občinskemu svetu ter vsem, ki ste že in tistim, ki še boste namenili svoj finančni prispevek za nakup novega gasilskega vozila, se najlepše zahvaljujemo za pomoč pri opravljanju našega osnovnega poslanstva.

Drago Kolbl,
Prostovoljno gasilsko društvo Stara Gora
Foto: arhiv društva

Prostovoljno gasilsko društvo Grabonoš nikoli ne počiva

V zimi, ko se gasilske obveznosti malo umirijo, se nam še posebej stoji po naših druženjih. No, letošnjo dolgo zimo smo kar dobro izkoristili. Takoj, ko se je obdržal sneg čez vikend, so naši telefoni začeli glasno zvoniti. Ko dobimo idejo, je naš poveljnik Stanč že takoj v akciji. Njegova hitra odzivnost, pa čeprav gre le za norčije, je dokaz več, da svoje delo opravlja s srcem. Tako smo izvedli dve malo drugačni intervenciji, namenjeni našim prijateljskim odnosom.

Pripravili smo zdaj že tradicionalno druženje na snegu, ki smo ga poimenovali kar »MALE ZIMSKE RADOSTI NA VEKEN KARLOJOVEN BREGI«. Naša gostiteljica, Vida in Marjan Karlo, ki sta tudi naša nova člana, sta takoj pripravila progo in »lůšno« se je lahko začelo. Pri Karloje-

vih se je tako zbralo staro in mlado in zabava na snegu se je ob petju, harmoniki, pa ob kuhančku ter dobrotah naših vrlih gospodinj zavlekla v trdo temo. Letos smo to druženje lahko raztegnili na dva vikenda, ko pa je tretjo nedeljo iz proge že

močno štrlela trava, smo vsi le še z lepimi spomini gledali proti Marjanovemu bregu.

Seveda skupaj ne stopimo samo takrat, ko nam je lepo. Pred nami je tudi velik zalogaj trdega dela, ki bo prav tako terjal veliko mero sodelovanja in enotnosti.

V drugi polovici lanskega leta je v našem gasilskem domu prišlo do izteka 320 m³ vode, saj je popustila ena izmed starih, dotrajanih vodovodnih cevi. Znakov izlitja, pred veliko položnico, nismo opazili, ko pa smo po veliko vloženega truda in sredstev poškodbo le našli in jo uspeli sanirati, smo ugotovili, da je izlitje v garažnih prostorih našega gasilskega doma, kjer imamo parkiran gasilski avto in spravljeno vso opremo za reševanje, pustila katastrofalne posledice. Zdaj smo se znašli na točki, ko smo sami prisiljeni prositi za pomoč.

Zaradi ogromne količine izlite vode je prišlo do delne poškodbe dela temelja, kar je povzročilo posedanje, tako imenovanega

»čakatura« ali lesenega stropa, zaradi česar je nastala kritična razpoka po celotnem zidu vse do strehe, kar, po mnenju gradbenih strokovnjakov, predstavlja grožnjo, da se vse skupaj poruši na gasilski avto in vso opremo za reševanje. Zaradi tega smo nujno prisiljeni obnoviti garažne prostore in streho nad njo. Ker je vse to povezano z zelo velikimi finančnimi sredstvi, katerih pa nimamo, saj na to nismo bili pripravljeni, se ob tem obračamo na vse naše prijatelje, znance, gasilce in prosimo za pomoč, saj nam bo vsaka donacija pomagala obnoviti garažo do te mere, da bo varna za uporabo.

Če nam je kdo za nujno obnovo

garaže pripravljen pomagati z donacijo po svojih močeh, Vas prosimo, da nam svoj prispevek do 31. maja nakažete na naš transakcijski račun:

PGD Grabonoš, Grabonoš št. 89, 9244 Sv. Jurij ob Ščavnici, Nova Ljubljanska Banka, d. d., enota banke 341, številka TR: 02341-0016060721, s pripisom Za NUJNO obnovo garaže PGD Grabonoš.

V ta namen smo pričeli tudi z zbiranjem starega železa, kar bo trajalo leto. Seveda bomo veselili vaših prispevkov tudi v tej obliki. Veseli in hvaležni bomo vsake vaše pomoči!

Simon in Sonja

Foto: arhiv društva

Največji uspeh PGD Sovjak v zgodovini GZ Sveti Jurij ob Ščavnici

V kratkem članku vam želimo predstaviti uspešno delovanje našega društva v letu 2017. Januarju sva se mentorja udeležila strokovnega srečanja mentorjev mladine v organizaciji GZS v Zrečah.

Lansko leto smo aktivno pričeli s streljanjem s puško M48 v Mačkovcih. Sodelovali smo tudi pri čistilni akciji, ki je potekala v naši občini. Kot vsako leto smo z 11 operativci in z vozilom GV V1 varovali okolico in cestišče ob Blaguškem jezeru

na Blaguškem teku. 27. aprila je bila na domačiji Štelcar gasilska vaja, pri kateri sta poleg našega društva sodelovali še PGD Sta-

ra gora in Rožički Vrh. Vaja je potekala v okviru vsakoletnega pregleda društev naše GZ.

Maja smo se udeležili Florjano-

ve maše na Stari Gori, 15 članov je pomagalo pri varovanju proge Maratona treh src v Radencih.

7. junija smo praznovali 70-letnico našega društva. Isti dan je na igrišču OŠ v Sv. Juriju ob Ščavnici potekalo 6. pokalno gasilsko tekmovanje PGD Sovjak. 6. septembra smo v uporabo s strani naše občine in Pomurskih lekarn prejeli defibrilator. Isti dan smo imeli tudi predstavitev njegovega delovanja, ki sta jo izvedla Zdravstveni dom Gornja Radgona in Rdeči križ Slovenije, Območna enota Gornja Radgona. 21. oktobra smo sodelovali na meddruštveni vaji v organizaciji PGD Vitomarci. Sodelovalo je tudi PGD Cerkevjak. 28. oktobra je naše društvo pripravilo dan odprtih vrat. V okviru meseca požarne varnosti smo pregledali stanje vodnih zajetij po Sovjaku, pospravljali orodišče ter uredili okolico našega gasilskega doma ter prečrpavali vodo iz vodnega zajetja pri Dovičevih. Društvo je bilo lani organizator prvega Martinovega pohoda v okviru občinskega martinovanja. 26. decembra se je veliko naših veterank in veteranov udeležilo srečanja gasilcev veteranov GZ v Bolehnečicah. V mesecu decembru smo nabavili zaščitno obleko, škornje, rokavice, čelado, podkapo, dve bateriji, dva para rokavic za tehnično reševanje in ognjevarni brezrokavnik za vodjo enote.

Naši gasilci so se v lanskem letu tudi izobraževali. Karmen Rohitelj je opravila tečaj za gasilca pripravnika, Milan Ducman je opravil tečaj za gasilskega častnika, Marko Mesarič je opravil tečaj za mentorja mladine, Gregor Hecl in Milan Ducman pa sta opravila tečaj za tehnično reševanje.

V lanskem letu smo marca organizirali nastop Tadeja Toša ter decembra gostili KUD Reporter Milan, ki so nas zabavali s predstavo Ubi žabara. Na kratko vam želimo predstaviti še imenitne tekmovalne uspehe lanskega leta.

20. avgusta smo s štirimi enotami sodelovali na občinskem gasilskem tekmovanju v Dragotincih. Dosegli smo tri 1. mesta ter eno 2. mesto. Člani A so bili absolutni zmagovalci in zato nam je pripadla čast spusta zastave. Prva mesta so dosegli mladinke, člani A in člani B; pionirji so zasedli 2. mesto.

V začetku junija smo se ob praznovanju 70-letnice našega društva udeležili pokalnega gasilskega tekmovanja, kjer smo mladinke in pionirke dosegle 1. mesto. V mesecu juniju so se pionirji ude-

ležili tekmovanja v Bolehnečicah in se uvrstili na 3. mesto.

Med počitnicami smo se pridno pripravljali na Mladinsko regijsko tekmovanje za memorial Matevža Haceta, ki je bilo v začetku septembra v Srednji Bistrici. Mladinke so postale regijske podprvakinje in se tako ponovno, že tretjič zapored, uvrstile na državno tekmovanje, ki bo 22. septembra 2018 v Gornji Radgoni. Pionirji so na regijskem tekmovanju dosegli 9. mesto. Vaje smo si popestrili z različnimi igrami in se ohlajali s sladoledom pri teti Milici.

V sklopu že omenjenih tekmovanj smo se pripravljali tudi na regijsko tekmovanje v gasilski orientaciji, ki je lani potekalo 9. septembra v Lipi. Nastopili smo z ekipo pionirk Zala Fras, Špela Rožman in Nika Lovrec, ki so dosegle 3. mesto. Njihova mentorja sta bila Mojca Fras in Marko Mesarič. Nastopili smo tudi z dvema ekipama mladink, njihov mentor je Ivan Fras. Urška Fras, Eva Trbuc in Maša Domajnko so postale regijske prvakinje, Barbara Brumen, Emina Arih in Nuša Štelcar pa so se uvrstile na 11. mesto.

Državno tekmovanje v gasilski orientaciji je bilo lani 16. septembra v Gorici pri Slivnici – GZ Šentjur, kjer so mladinke osvojile odlično 10. mesto. Največji uspeh na tekmovalnem področju so lansko leto dosegli naši člani A. Kot smo vam predstavil lani, smo se z uspehom na državnem tekmovanju uvrstili v kvalifikacije za gasilsko olimpijado, ki so potekale konec aprila v Slovenski Bistrici. S pripravami smo pričeli januarja, ko smo poizkušali okrepiti fizično pripravljenost ter tehnično znanje. Treningi so potekali 4–5-krat na teden, in sicer 3–4-krat trening tehnike med vikendi in individualni treningi telesne priprave med tednom. Med pripravami smo se udeležili tudi treh tekem državne lige v SSV, kjer nismo

posegli po najboljših mestih. Imeniten rezultat je med pripravi uspel napadalec na tekmi v Zalogu pri Cerkljah, kjer so v disciplini TEN med elito slovenskih ekip osvojili odlično 3. mesto. Žal se kvalifikacije niso izšle po vseh načrtih, vendar smo z udeležbo na kvalifikacijah za gasilsko olimpijado dosegli daleč največji uspeh na ravni gasilstva v naši občini.

Celotna ekipa se je udeležila tudi občinskega teka na Blaguškem teku, kjer je Aleš Prša osvojil 2.

mesto. Po vsem tem smo še tretjič zapored osvojili tekmovanje v Seliščih ter v trajno last prejeli prehodni pokal.

Vsem, ki nas podpirate pri našem delu in zaupate v nas, se iskreno zahvaljujemo.

Ivan Fras, predsednik PGD Sovjak

Marko Mesarič, poveljnik PGD Sovjak

Mojca Fras, mentorica mladine

Foto: arhiv društva

LD Videm ob Ščavnici – Varujmo naravo

Naravi, divjadi in vsem živalskim vrstam bodimo prijazni sopotniki. Zavedajmo se, da smo v naravi gostje mi. Varstvo narave naj prodre v zavest vsakega izmed nas: lovcev, ribičev, pohodnikov, rekreativnih športnikov, mladih in starih. Predolgo smo krčili stoletni življenjski prostor; napredek je prinesel izumrtje številnih živalskih vrst, ljudje smo preveč jemali iz narave, jo siromašili, zastrupljali, uničevali. V naravi puščamo steklovino, plastiko in kovinske odpadke, onesnažujemo vodne vire, zemljo, motimo mir njenih prebivalcev. Na mnogih predelih uničujemo še zadnja pribežališča divjadi in ptic ob kmetijskih površinah ter potokih. Narava nas svari: Dovolj! Prisluhujemo ji in jo spoštujemo. Napredek človeštva je bistveno spremenil podobo sveta. Človek se je iz kmetijskega okolja selil v mestnega. V pomoč so mu številne iznajdbe, ki pa so človeka oddaljile od zdravega načina življenja. Zato je vse bolj cenjena rekreacija, s katero človek ohranja telesno in du-

ševno zdravje. Ljudje planinarimo, se sprehajamo, kolesarimo in tečemo, nabiramo gozdne sadeže. Vse to je prav in koristno. Bodimo pa v naravi spoštljivi in obzirni. Kolesarimo, hodimo in tecimo po urejenih poteh in stezah, omejimo vožnje z gorskimi kolesi, motorji in s štirikolesniki na primerna območja.

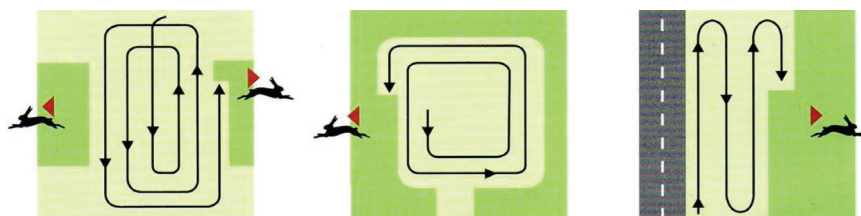
Da je pes najboljši človekov prijatelj, ki ga spremlja že od nekdaj, je splošno znano. V naravi pa se morata oba, človek in pes, obnašati naravi prijazno. Vodnikom svetujemo, naj imajo pse na vrvicah, naj hodijo po poti ter naj ne vznemirjajo divjadi in drugih živali. To je treba še posebno upoštevati v času valjenja, kotenja in vodenja mladičev. Tedaj ne raziskujte bregov potokov, grmišč in zaraščenih območij, travnikov in gozdov, saj je na takih območjih veliko večja verjetnost, da boste motili živali. Peganjana divjad in druge živali lahko zaidajo na cesto, kar je za živali največkrat usodno.

Dandanes je zgodnja košnja glavni razlog, da s travnikov iz-

ginja večina talnih gnezdilcev. Kosilnice in drugi hitri kmetijski stroji za spravilo trave in sena uničijo večino gnezdnin in legel na tleh. Posledice lahko občutno zmanjšajo naprave, nameščene na strojih, ter način košnje. Kmetovalce prosimo, naj ne gnojijo in škropijo robov travnikov in njiv. Če je le mogoče, taka mesta kosijo le vsako drugo leto. Košnja naj bi potekala iz sredine travnika navzven, da imajo živali možnost umika. Pazljivi moramo biti tudi ob vodotokih in jarkih, ki naj bodo zaraščeni vsaj po enem bregu. Ob upoštevanju vsega naštetega in ob zadostni površini mejic in remiz, enakomerno umeščenih v kmetijski prostor, bomo divjadi dali večjo možnost preživetja.

Saša Kotnjek

Romanje v Italijo

42 romarjev se je zbralo v četrtek, 8. 3. 2018 v zgodnjih jutranjih urah na avtobusni postaji, kjer smo krenili proti večnemu mestu Rim. 12-urna vožnja je minila hitro, saj ni manjkalo dobre volje, molitve, z velikim navdušenjem pa smo prisluhnili vodički iz agencije Aritours, Dominiki Trepel Koritnik, ki nas je zbližala z zgodovino in ostalimi zanimivostmi posameznih pokrajin v Italiji, skozi katere je vodila pot.

Popoldne smo prispeli v Rim. Prvi pogledi na mesto in znamenitosti, ki se skrivajo v njem, niso pustili nobenega romarja ravnodušnega, saj smo vsi občudovali mogočnost in veličastnost objektov. Pot nas je sprva zanesla do bazilike Santa Maria Maggiore oziroma Marije Snežne, kjer smo imeli sveto mašo, ki jo je vodil duhovni vodja, gospod župnik Boštjan Ošljaj. Po ogledu bazilike smo se odpravili do Centra Aletti, kjer delujejo jezuiti, med njimi so tudi Slovenci. Sprejel nas je pater Andrej in nam predstavil njihovo delovanje. Ogledali smo si njihovo kapelico, sprehodili pa smo se tudi skozi delavnice, kjer umetniki izdelujejo mozaike. V večernih urah smo prispeli v naš hotel, imeli večerjo in si odpočili za naslednji, »športni« dan. Drugi dan je bil namenjen raziskovanju samega Rima in njegovih znamenitosti. Naša prva točka je bila bazilika sv. Janeza v Lateranu. Bazilika je najbolj znana po relikvijah - deli lobanj svetega Petra in Pavla nad glavnim oltarjem. Po ogledu je v enih izmed stranskih kapel

sledila sveta maša in nato smo se odpravili do svetih stopnic, ki so blizu bazilike. Ogledali smo si tudi cerkev sv. Petra v verigah in znamenit Michellangelov kip Mojzesa, ki se nahaja v tej cerkvi. V nadaljevanju dneva smo čas namenili za obujanju spominov na antični Rim. Sprehodili smo se do Koloseja in Foruma. Popoldan smo se povzpeli na grič Palatin, kjer je mestna hiša in kip Romula in Rema z volkuljo. Odpravili smo se do spomenika na Beneškem trgu, imenovanega Vittoriano, pot nas je vodila tudi do Piazza Navone, ki slovi po vodnjaku štirih rek sveta in cerkvi svete Neže. Ogledali smo se tudi cerkev svetega Ignacija Lojolskega, ki je najbolj znana po naslikani kupoli, ki izgleda, kot da bi bila resnična. Po ozkih ulicah smo prispeli do Pantheon in naprej do trga z znamenito Fontano di Trevi.

Tretji dan zjutraj nas je avtobus odpeljal do Vatikana. Tam smo sprva lahko opazili mogočne arkade, ki so delo Berninija in obelisk, ko pa smo vstopili v sam trg, pa smo bili očarani nad mogočnostjo bazilike sv. Petra in kupole. Po kratkem opisu samega Vatikana smo imeli sveto mašo, obiskali pa smo tudi kardinala Franca Rodeta. Sledil je ogled bazilike. Navdušeni smo

bili nad Pieto, baldahinom in sedežem svetega Petra. Sprehodili smo se mimo kipa svetega Petra, in obiskali grobnice, kjer so pokopani papeži, nekateri pa so se tudi povzpeli na kupolo.

Popoldne smo se odpravili do Vatikanskih muzejev, za konec dneva pa smo se odpeljali do bazilike sv. Pavla izven obzidja, ene izmed štirih patriarhalnih bazilik v Rimu. Zunaj smo opazovali vrt, znotraj bazilike pa smo takoj videli medaljone vseh papežev. Posebej opazen je bil medaljon papeža Frančiška, ki je osvetljen, kar pomeni, da še vlada.

Zadnji dan nas je pot vodila v Assisi. Kljub dežju smo ostali dobre volje in se z navdušenjem podali po poteh sv. Klare in sv. Frančiška. Sprehodili smo se do cerkve sv. Klare, nato pa smo se povzpeli do bazilike sv. Frančiška. Spotoma smo se ustavili na ravnini pod mestom, kjer smo si ogledali še našo zadnjo točko na romanju, to je bila cerkev Angelske Matere Božje. V poznih nočnih urah smo se vrnili domov.

Vsi smo se vrnili navdušeni in polni novih spoznanj ter pozitivnih vtisov. Nestrpno pričakujemo nova romanja, saj se ljudje med sabo bolj zbližamo in tako krepimo prijateljske odnose.

Ana Vok

Naš zavetnik sveti Jurij

Sveti Jurij je svetnik, ki je poznan in priljubljen po vsem krščanskem svetu. Upodabljajo ga kot mladega viteza ne belem konju, ki s sulico prebada zmaja.

O svetniku ni veliko znanega, zanesljivo pa je, da je njegov grob v palestinskem mestu Uda, kjer napis iz leta 368 poveljuje »svetega in zmago-slavnega mučenca Jurija«. Sveti Jurij je živel okoli leta 300, najstarejše izročilo pa pravi, da je dal življenje za Kristusa okoli leta 303, ko je vladal perzijski kralj Dacijan, vendar se v tem imenu skriva ime rimskega cesarja Dioklecijana. V Konstantinovi dobi so v Udi sezidali baziliko njemu v čast, katere sledovi so še danes lepo vidni. Obstaja obilo prič iz naslednjih dob, ki govorijo o velikih čudežih, ki so se tu dogajali.

Iz številnih opisov njegovega trpljenja najstarejši in najbolj utemeljeni soglašajo, da je bila njegova domovina maloazijska provinca Kapadokija. Njegov oče je bil po rodu iz Perzije, mati pa domačinka, oba sta bila dobra kristjana. Sin si je izbral vojaški poklic in je hitro napredoval v službi. Hkrati pa je v Juriju rasla njegova globoka in močna vera. Ko se je začelo preganjanje, je razdal svoje imetje med reveže in se sam oglasil na dvoru v Nikomediji, da je kristjan. Začelo se je dolgotrajno mučenje, ki ga je junaško prenesel. S svojo izpovedjo vere in s svojim zaupanjem v Kristusovo zmago nad smrtjo je spreobrnil mnogo ljudi. Nazadnje je bil obglavljen. Njegovo telo je dal cesar Konstantin prenesti v Lido in nad njegovim grobom so sezidali lepo baziliko.

Življenje sv. Jurija je pomešano z veliko legendami. Ena najbolj znanih pravi, da je rešil deklico iz krempljev zmaja, zmaja pa ubil. Zmaj simbolizira nevero. Tako simbolizira ta podoba zmagoval-

ca nad božjimi sovražniki.

Sv. Jurija častijo po celotnem svetu. Cerkve na Vzhodu že od prvih časov slavijo njegov spomin 23. aprila. Tega se drži tudi latinski Zahod, razen oglejskega patriarhata, kjer so njegov god že od nekdaj praznovali 24. aprila. Po novem se tudi mi glede datuma pridružujemo vesoljni Cerkvi.

Ana Vok

Povzeto po: spletna stran Ognjišča (www.radio.ognisce.si)

Znameniti križ iz Drakovec

Na pobudo g. Mirka Rakovnika, upravitelja Marjanišča v Veržaju, smo raziskali izvor križa, ki ga lahko najdemo v Prlekiji in ga prepoznamo po vinski trti, ki se vzpenja ob Kristusu. Pobudo sem vzel zares in začel raziskovati, kdo je mojster, ki je izdelal te križe. Vsi so si med seboj zelo podobni. Zanimalo me je tudi, kje vse jih lahko najdemo.

Pot me je najprej zanesla na Grabšince k Elici

Mežnarič, ki je stara 82 let. Njeno pričevanje o zgodovini teh krajev se je nanašalo tudi na znameniti križ.

»Spomnim se, da je g. Kranjc, imena se ne spomnim, bil v Rusiji v letih pred prvo svetovno vojno, po vojni si je pripeljal ženo, ki je bila Rusinja. Živela sta v Drakovcih v majhnih hiši, ki še sedaj stoji in je last g. Kupljena na Pivičih. G. Kranjc pa je bil rojen v Moravcih. G. Kranjc in žena sta

bila zaposlena kot šoldninarja na osnovni šoli pri Svetem Duhu na Stari Gori. Ruskinja, kot so ji pravili učenci, je bila zelo stroga. G. Kranjc pa je bil mojster ročnih veščin. Tako je izdeloval predmete iz lesa s preprostim ročnim orodjem.«

»Po pripovedovanju Iljove Zefike iz Drakovce se je g. Kranjc po domače imenoval Adanov Ignac. Enega zadnjih križev, ki ga imam tudi sama v lasti, nosi letnico 1963. Kot se spomnim je g. Kranjc čez nekaj let umrl in je pokopan na pokopališču pri Mali Nedelji.«

Ko sem raziskoval, kje vse se nahajajo križi, ki jih je izdeloval g. Kranjc, sem bil presenečen, ko sem zagledal ta križ za šankom gostilne v Račah. Pozanimal sem se, kdo je lastnik tega lokala in dobil odgovor, da je lastnica hčerka Marije Kossec z Gomile. Tak križ najdemo tudi pri Lovrečevih, Cikovih, Šekovih, Tišlerjevih ... Vsako leto ga v Grabšincih postavimo v kapelo ob blagoslovu velikonočni jedi in ob šmarnicah v maju. Domačinka Milika Koželj, ki preživlja stara leta v domu Dosor v Radencih, si je o ta znameniti križ vzela seboj, da jo čuva, ona pa moli ob njem za zdravje.

Upam, da bo ta znameniti križ še dolgo ohranjen, saj ga sedanji lastniki dobro čuvamo.

Zapisal Jože Tišler

Partnerstvo kot kompleksen proces odločitve in rasti ob drugi osebi

Svetuje Andrej Omulec, mag. zakonskih in družinskih študij

V partnerstvu lahko sebe globlje spoznamo in razrešimo vsebine starega ter izkusimo nekaj novega. Seveda pa poroko oba spola vidita drugače; tako je lahko poroka beg pred osamljenostjo ali pa jo določeni partner pojmuje kot izgubo samostojnosti. Poroka mo-

škemu predvsem izboljša psihično stanje, ženski se pa življenje poslabša na vseh področjih. Iz tega lahko ugotovimo, da imata oba različen psihični razvoj. Zelo pomembna je priprava na zakon, soočiti se moramo sami s seboj in razrešiti čustvene zaplete iz nuklearne družine oziroma se posloviti od doma. Ta dinamika je pomembna za razvoj

zdravega odnosa, pri tem je ključno, da drug ob drugem sprejemata odgovornost za svoja čutenja, mišljenja, dejanja, doživljanja. Sami starši imajo pomembno vlogo, zato ne gre dvomiti v to, da sta starša edini osebi v našem življenju, ki sta nezamenljivi in ju nikoli ne moremo izbrisati iz naše psihične strukture. Tako starša nikoli ne bosta izbrisana iz otrokovega srca, pa če tudi ju iz najrazličnejših razlogov nikoli ni bilo. Nihče ne mora zamenjati te vloge.

Tako bo oče v srcu hčerke vedno vpisan in bo vedno prvi moški in nobeden drugi ne more zamenjati te pozicije, od njega je pa odvisno, s katerimi čustvi bo zapisan ali ga bo otrok sovražil, spoštoval, občudoval. Nezavedno bo hčerka na podlagi očetove podobe ali odnosa vedno iskala fanta, moža. Oče da otroku samozavest, občutek za tveganje in razsodnost ter vero vase. Oče je v naravi tisti, ki otroka brezpogojno ljubi. Če očeta

ni, ostane praznina.

Prav tako je v otrokovem življenju mati enakovredna in tudi nje nihče ne more nadomestiti, tudi ona bo večno ostala v otrokovi zavesti. Otrok bo čutil ali je brezpogojno hoten, želen, ljubljen, brez tega občutka ne more uspeti v intimnih odnosih. V nasprotnem primeru kasneje v odnosih ne verjame, da je zares ljubljen ali da zasluži biti ljubljen. Same ljubezni se boji in ne zaupa, da ga bo v življenju nekdo sprejemal in ljubil. Mati bo v sinovo intrapsiho vpisana kot edina ženska, ki je kdaj koli tako globoko pridrla v njegovo intimo. Ta podoba bo vplivala na sinovo izbiro partnerice in njun odnos. Pomembno je, kakšen odnos sta imela mati in sin ali je bil ta odnos ljubeč, nežen, pasiven, sovražen ali je bil otrok zanemarjen, ga je imela za predmet ali ga je imela za uresničevanje svojih ciljev. Na teh občutjih bo sin iskal odnose v življenju.

Oba starša v otroku ustvarjata občutje ljubljenosti. Notranja psihična podoba otroka se prav tako ustvarja na osnovi odnosa med obema staršema. Odnos med staršema in odnos staršev do otroka pogosto določa izbiro prijateljev in partnerjev ter intimne odnose. Otrok bo v vseh odnosih iskal domača vzdušja, ki so mu poznana iz odnosa, katerega sta imela starša. Vsak od otrok dobi osnovne značajske poteze v nezavedni komunikaciji preko procesa projekcijske identifikacije, ki poteka med starši in njegovimi sorojenci. Pri tem se vsak od njih navezuje na en vidik starševske vezi. Preko projekcijske identifikacije se osebnost otroka poistoveti z določenim vidikom staršev in doživljanjem njunega odnosa. Ta odnos bo vedno zelo vplival na nadaljnji razvoj in določal vse odnose z drugimi.

Andrej Omulec

Zakaj sva se zaljubila ravno midva?

Svetuje Andrej Omulec, mag. zakonskih in družinskih študij

Zaljubljenost je lepa in skrivnostna ter je polna hrepenenja in strasti, zato je zaradi svoje dinamike zelo nerazumljiva. Zaljubljenost nas preseneti, preseneti celo okolico okrog nas. Gre za čisto drugačno doživljanje, sanjski svet, katerega nekateri primerjajo z psihotičnim stanjem, saj je zožen pogled na realnost. Kadar smo zaljubljeni, pozabimo na zunanji svet, in tudi občutek za sedanjost se spremeni. Ko smo zaljubljeni, se spremenimo in svet okoli nas je drugačen. Kar tako postanemo polni energije in optimizma, postanemo očarani, prevzeti, lahko bi rekli, da letimo na oblakih. Zaljubljenosti so prepričani, da so imeli srečo v življenju in so našli res pravega človeka, kateri jih do potankosti razume in sprejema. Mislijo tudi, da jih nihče še ni tako ljubil.

Naš ljubezenski partner odraža naše otroštvo in dopolnjuje izgubljene dele, zato bomo pogledali dele, ki so neločljivo povezani.

Prepoznanje je občutek pri zaljubljenosti, do katerega pride že na prvem zmenku. Občutek imata, kod da se že od nekod poznata oziroma se poznata že celo življenje. To občutje daje nezavedna podoba staršev.

Brezčasnost – ne morejo se spomniti, kako je bilo, »ko se še nista poznala«. Njihovi stari mo-

žgani so spojili sliko ljubljene osebe s sliko staršev, povezali sedanjost in preteklost.

Ponovna združitev – zaljubljenca ne čutita praznine in se počutita kot celota, našla sta tisto, kar jima v življenju manjka. Vsaj za nekaj časa se počutita eno.

Nujnost je občutje, katero je videti univerzalno, v ljubezensko razmerje pride kot obsedenost in ljubljena oseba postane bistvena za doživljanje pripadnosti in sreče, zaljubljenosti si ne morejo predstavljati, da bi živeli eden brez drugega. Imajo občutek, da so našli tisto, kar so iskali in mislijo, da sedaj niso več osamljeni.

Da si partnerja prosto izbiramo, je pesek v oči. Zaljubljenost je nezavedna izbira partnerja, katere se sklada s potlačenimi deli njegove osebnosti. Se pravi, ko posameznik odkrije del svoje potlačene notranje psihične strukture, se hitro zbliža z osebo, katera mu to vzbuja in se noro zaljubi. Slabša je naša samozavest, hitreje se bo posameznik prepoznal v zaljubljenosti. Zaljubimo se v tistega, ki ima vse tisto, kar potrebujemo za romantično zaljubljenost. Ker naše rane iz otroških let ne izginejo, ampak ostanejo z nami tudi takrat, ko preidemo v obdobje odraslosti. Mi pa znova in znova upamo, da nam bodo partnerski odnosi, v

katere vstopamo, zacelili rane, ki jih imamo. Na svojo grozo čez čas odkrijemo, da so nam samo prebudili bolečine iz preteklosti. In prav te nezavedne vsebine nas pahnejo v poznano sceno, da se zaljubimo v nekoga, ki predstavlja najslabše lastnosti naših staršev. Zato je naš partner zelo podoben našim staršem, to velja tako za pozitivne kot negativne podobe, samo da so negativne podobe močnejše. Stari možgani si poiščejo ravno to, kar je treba zaceliti. Zato je oseba, ki nam lahko pomaga zaceliti rane, podobna tisti, ki nas je ranila. Samo od take osebnosti dobimo tisto, kar potrebujemo, da razrešimo svoje rane.

Vse to se seveda dogaja nezavedno. Se pravi, da odnose vzpostavimo na podlagi notranjih podob ljudi, ki so imeli najpomembnejše vloge v naših prvih dneh, mesecih in letih. Katera oseba ali doživetje najbolj vpliva na naše doživljanje, pa ostaja skrivnost. Zakaj smo z določeno osebo ugotovimo šele tedaj, ko pride do prvih sporov, ti konflikti so ponovitev primarnih odnosov s starši. Če hočemo spremeniti ta boleči vzorec, moramo razkriti svoje nezavedne podobe in jih spremeniti.

Andrej Omulec

Janko Žunič daroval kri 100 krat

V nedeljo 8. aprila 2018 je bilo na Stari Gori v organizaciji Območne organizacije Rdečega križa Gornja Radgona in Krajevne organizacije Rdečega križa Sveti Jurij ob Ščavnici ter pod pokroviteljstvom občine Sveti Jurij ob Ščavnici srečanje krvodajalcev iz naše občine. Območno organizacijo sta na srečanju predstavljala predsednica Silva Vračko in sekretarka Katja Makovec, krajevno organizacijo pa predsednica Cvetka Fiala in Rozina Kraner. Srečanja se je udeležil tudi župan občine Sveti Jurij ob Ščavnici Mirko Petrovič. Za kulturni program sta poskrbela Eva Trbuc z harmoniko in Boštjan Petučnik s prebiranjem njegovih pesmi. V občini Sveti Jurij ob Ščavnici je preko 300 aktivnih krvodajalcev, kar je več kot desetina celotne populacije občine in smo po prostovoljnem krvodajalstvu v slovenskem vrhu. Na srečanju krvodajalcev so bila podeljena priznanja Rdečega križa za okroglo število darovanja krvi. Podeljenih je bilo tudi 9 priznanj, in sicer tistim krvodajalcem, ki so kri darovali več kot 50 krat:

1. Feliks Križan iz Selišč: 50 krat
 2. Mira Jančar iz Grabonoša: 51 krat
 3. Vinko Zadavec iz Svetega Jurija ob Ščavnici: 51 krat
 4. Franc Mernik iz Ženika: 54 krat
 5. Janko Karba iz Malega Moravščaka: 60 krat
 6. Stanislav Pelcl iz Ženika: 60 krat
 7. Darko Roškar iz Kočkega vrha: 70 krat
 8. Ivan Fras iz Sovjaka: 70 krat
 9. Janko Žunič iz Bolehnečicev: 100 krat
- Posebno priznanje za 100-krat darovano kri bo

Podelitev priznanja Janku Žuniču

Janko Žunič prejel na svečani proslavi ob 24. občinskem prazniku občine Sveti Jurij ob Ščavnici. Vsem krvodajalcem se zahvaljujemo za njihovo humanost, prejemnikom priznanj pa iskreno čestitamo.

Miroslav Petrovič

Foto: Ivan Fras

V Grabšincih ohranjajo stare običaje

Vas Grabšinci se prvič omenja v pisni obliki leta 1265 kot Grabatscincen. Vas je takrat imela 10 kmetij in strelnski dvorec (Schichenhof). Vas je raztresena po dolini in dveh bregovih. Tako je razdeljena na zaselke Grabšinščak, Piviče, Jazbine in Polano. Vas šteje trideset hišnih števil, na katerih živi okrog osemdeset prebivalcev. V preteklih časih je bilo razvito rokodelstvo domače obrti, kot je trenje lanu, itd.

Eno izmed tradicionalnih opravil se je ohranilo do danes, in sicer pletenje vencev za razne cerkvene priložnosti, kot so žegnanje pri sv. Duhu in krasitev

vaške kapele ob velikonočnem blagoslovu jedi.

Tako smo se tudi letos organizirali in nabrali zelenje po gozdu: mestek, bršček, očiščeno slamo ter vse ostalo, potrebno za izdelavo vencev. Vaščani so se zbrali pri Bečevih (ledinsko ime pri Cikovih) ter ob pletenju vencev obujali spomine na čase, ko so naši predniki vsa kmečka dela opravljali ročno.

Čas je hitro minil, naše pletilke pa so imele že na desetine me-

trov lepo izdelanih vencev, ki so jih na veliki petek obesile na obok vaške kapele. Tako smo polepšali vzdušje blagoslova velikonočnih jedi na veliko soboto.

Ob koncu so si krajani obljubili, da bodo naslednje leto nadaljevali s tradicijo pletenja vencev. Tako stara grabšinska tradicija ne bo šla v pozabo.

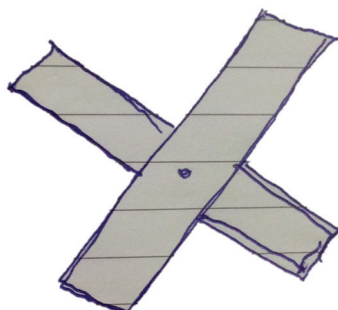
Zapisal Jože Tišler

Foto: Jan Šijanec

Hišno znamenje za kugo

Na začetku dvajsetega stoletja je razhajala kuga – tako imenovana »španska gripa«, ki je pomorila na milijone ljudi.

Bilo je leto 1960, ko sem kot otrok rad obiskoval sosede. Tako sem šel zraven očeta s konji orat njive k Tušovim na Kokolajnsčak. Ko smo sedli k južini pred hišo, sem opazil na tramu hiše lesen križ, ki je bil podoben klopotčevim peram.

Vprašal sem Tušovega očeta ali je to vuga ali klopotec. Oča so me vzeli v naročje in mi obrazložili to znamenje. »Veš nekoč je po teh krajih morila kuga. Umrlo je veliko ljudi. Ker komunikacije med ljudmi ni bilo

so si ljudje pomagali s takšnimi znamenji, če je bil pri hiši nekdo bolan s to smrtonosno boleznijo. Če je kdo prišel k hiši in videl to znamenje ni smel v hišo, da se ne bi okužil in prenesel bolezni naprej. Danes je drugače, mediji nas o epidemijah obveščajo že v naprej. Takrat pa so si pomagali na preprost a učinkovit način.« Takšno znamenje je pred več kot sto leti opozarjalo, da je pri hiši kuga.

Zapisal Jože Tišler

Varovanje dvoživk ob Blaguškem jezeru

Prvo spomladansko deževje in višje temperature prebudijo naravo in z njo različne vrste dvoživk. Prične se množična selitev iz prezimovališč proti mrestiščem. Človek je naravno pot

dvoživkam marsikje presegal s cestami in prav zato se organizirajo akcije prenašanja dvoživk čez cesto, da bi se vsaj malo zmanjšalo število povoženih. Na žalost pa je velik razlog za

izginjanje dvoživk tudi intenzivno kmetovanje na območju ob jezeru, kjer grobi posegi v naravo lahko uničijo velik del populacije dvoživk.

Ohranitev dvoživk je pomembna za biotsko pestrost, prav tako so te živali pomemben pokazatelj stanja okolja, saj zelo hitro reagirajo na različne spremembe v okolju. Tako habitati, kjer je veliko vrst dvoživk, predstavljajo zdravo, uravnoteženo in pestro okolje, za katero vemo, kako je pomembno tudi za človeka. Krastače se na primer prehranjujejo z rdečimi polži.

Začetki akcije prenašanja dvoživk ob Blaguškem jezeru segajo v leto 2013. Takrat je skupina pro-

stovoljcev v spomladanskem času, ko se dvoživke iz gozda selijo proti vodi, prvič začela z akcijo prenašanja tudi na Blagušu. Od takrat do danes je pri prenašanju dvoživk čez cesto sodelovalo več kot 25 prostovoljcev iz Kraljevcev, Cerkvenjaka, Lenarta, Sv. Jurija ob Ščavnici, Murske Sobote, Križevcev pri Ljutomeru in Ljutomera.

Blaguško jezero je eno izmed najpomembnejših mrestišč dvoživk (navadna krastača, rjava žaba, rosnica, sekulja, navadni pupek) v Pomurju in severovzhodni Sloveniji. Na selitveni poti iz prezimovališč v gozdovih južno od Blaguškega jezera do mrestišč v jezeru dvoživke prečkajo regionalno cesto Sv. Jurij ob Ščavnici–Cerkvenjak, ki je na žalost prav ob večerih, ko se dvoživke premikajo proti jezeru, najbolj prometna. Dvoživke prehajajo cesto v dolžini 1.500 m. Najbolj

številčno je prehajanje neposredno ob jezeru v dolžini 700 m, med delom, kjer je na eni strani ribnik z ribjim rezervatom, na drugi pa rob jezera, in delom, kjer gozd meji na cesto, vse do avtobusne postaje na začetku naselja Kraljevci. Najbolj številčna med dvoživkami je navadna krastača. Vsako leto se jih prenese čez cesto od 3000 do 4000, na žalost pa je na tako prometni cesti veliko tudi povoženih.

Na srečo se je zavest ljudi v zadnjih letih občutno izboljšala, saj danes že marsikdo ob času selitve zelo počasi in previdno vozi na tem območju in s tem reši veliko dvoživk. Neredko se vozniki ustavijo, da lahko varno prenesemo dvoživke čez cesto, marsikdo pa povpraša o naši akciji in želi izvedeti več.

Letos gre velika zahvala Občini Sv. Jurij ob Ščavnici, ki je nabavila zaščitno mrežo v dolžini 1000 metrov, ki je delo prostovoljcev bistveno olajšala in zmanjšala število povoženih dvoživk. Prostovoljci so jo skupaj s člani Kulturnega društva za zaščito naravne in kulturne dediščine Sv. Jurij ob Ščavnici konec marca postavili in jo potem aprila pospravili, da so dvoživke lahko nemoteno prehajale nazaj v gozdove.

Res dobrodošli tisti prostovoljci, ki ste radi v naravi in vam ni vseeno, koliko dvoživk preživi nevarno pot čez prometno cesto. Pridružite se nam!

Območje, kjer dvoživke ob Blaguškem jezeru prehajajo čez cesto (slika Google map)

Kontakt: Gregor Domanjko, 031 340 39

Gita Fras

Športna tekmovanja v okviru občinskega praznika

V okviru 24. občinskega praznika Občine Sveti Jurij ob Ščavnici potekajo številna športna tekmovanja za pokal občine, v organizaciji Športnega društva Videm. Tako so v začetku aprila že potekala tekmovanja za pokal občine v malem nogometu, košarki in namiznem tenisu.

V soboto, 14. aprila pa je potekal še tek za občins-

ski pokal v okviru Blaguškega teka in tekmovanje v športnem ribolovu na ribniku Zorko, v Kutincah. Streliško društvo Janko Jurkovič pa pripravlja tradicionalno rekreativno streljanje z zračno puško za občane – občan strelja. V četrtek, 19. aprila pa se bo z otvoritveno tekmo med Veterani Vidma in Veterani Križevca odprlo novo travnato nogometno igrišče pri osnovni šoli.

Rezultati tekmovanj za občinski pokal

KOŠARKA:

- o mesto Videm 1
- o mesto Videm veterani
- o mesto Videm 2

Absolutni zmagovalec v košarki pa je bila ekipa Kapele.

MALI NOGOMET:

1. mesto Slaptinci
2. mesto Grabonoš
3. mesto Kraljevci

NAMIZNI TENIS (posamezno):

1. mesto Marko Kreft- Kutinci
2. mesto Darko Zorko- Kutinci
3. mesto Silvo Petek – Slaptinci

Miroslav Petrovič

Foto 1: Ivan Trunk

Foto 2 in 3: Teja Vrbnjak

Na 16. Blaguškem teku občinska prvaka Evgen Šoštarič in Astrid Lovrec

V soboto, 14.4.2018 je bil na sporedu drugi od

19. tekaških praznikov, ki se bodo odvijali za točke Štajersko Koroškega pokala in vrstili vse do septembra, ko se bo ŠIK pokal zaključil s 15. Tekom miru v Slovenj Gradcu. Športno društvo Videm je pripravilo že 16. Blaguški tek, ki je tokrat privabil rekordno število tekačev saj jih je vseh skupaj teklo 472. Prvi so se na progo podali učenci in učenke OŠ Sv. Jurij ob Ščavnici in kot pravi ljubitelji teka neobremenjeni s časom prišli zadovoljni v cilj!

Na uradnem teku, ki je potekal po poteh okoli Blaguškega jezera, je 127 otrok, mlajših od 15 let, ki so bili razdeljeni v pet starostnih skupin, tekmovalo na razdaljah med 300 in 2000 metri in prav vsak najboljši v posamezni kategoriji si je prislužil medaljo, medtem, ko so jo v Baby teku prejeli vsi. Na glavnem teku, katerega rezultati štejejo za Štajersko Koroški pokal, je teklo 105 tekačev in tekačic, so članice na 6-kilometrski

progi tekle v sedmih starostnih skupinah. Najhitreje je v cilj pritekla Andreja Zrnič, pred drugo Metejo Lužnih in tretjo Simono Kocbek.

V moški članski kategoriji, razdeljeni v sedem starostnih skupin, je z 9-kilometersko traso najhitreje opravil Jože Čeh, drugi je bil Mario Vračič, tretji pa Janko Verčko. Najhitrejši med 20 udeleženci na Občinskem teku so bili Patrik Omrzel, Evgen Šoštarič in Darko Karlo, med dekleti pa Maruša Sernc, Klara Kaiser in Astrid Lovrec. Na tem teku dobimo tudi občinske prvake Občine Sv. Jurij ob Ščavnici, ki so si mesta razdelili takole: zmagovalec Evgen Šoštarič, Darko Karlo in Jan Pohar med puncami pa je prvakinja postala Astrid Lovrec pred Evo Brunčič in Urško Fras.

Na prireditvi, ki je letos zabeležila 16. obletnico, sta pokale in medalje podelila župan občine Sv. Jurij ob Ščavnici g. Mirko Petrovič in predsed-

nik ŠD Videm Viki Rep, ki je tudi podelil posebno priznanje Športnega društva VIDEM Bredi Žunič, za zasluge za večletno uspešno vodenje športnih prireditev. Nagrado sponzorja sta prejela Tomaž Rep in Darko Vereš!

Besedilo in fotografiji: Viki Rep

Priznanja za dosežke v kmetijstvu – »Šampionski zvonec«

Za občino Sveti Jurij ob Ščavnici je kmetijstvo najpomembnejša gospodarska panoga, saj se z njim preživlja večji del občanov. V občini imamo veliko sodobnih in v razvoj usmerjenih kmetij. Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobota v letu 2018 podeljuje priznanja na področju govedoreje, t. i. »Šampionski zvonec«, za doseženo življenjsko proizvodnjo krav čez 100.000 kg mleka, kar je izjemen dosežek tudi v slovenskem merilu.

V naši občini sta imetnici odličnih krav molznic kmetija Marinke Rantaša iz Bolehnečic in Darka Trbuca iz Grabšincev. Obe kmetiji sta tudi prejemnici »Šampionskega zvonca«.

Na družinski kmetiji Rantaša tradicija reje goveda sega v začetke 19. stoletja. Hlevi so bili vedno premajhni, zato so na kmetiji leta 2004 namesto klasičnega hleva na priveze, postavili sodoben hlev na prosto rejo, s pomočjo razpisov za mladega gospodarja za prirejo mleka in vzrejo plemenskih telic. Družina Rantaša: gospodarica

Marinka s sinom Davorinom ter dedek Feliks in babica Marija skrbijo s srcem in dušo za vrhunsko čredo goveda lisaste pasme, v modernem kombiniranem tipu, ki je vsako leto kvalitetnejša. Odlične krave molznice so dokaz pridnega in skrbnega dela na tej kmetiji. Vrh uspeha pa so živali z visoko življenjsko proizvodnjo. Na kme-

Proizvodnja za leto 2017:

Povprečje 42 krav:

cela laktacija (341 dni)	standardna laktacija (305 dni)
8516 kg mleka	7849 kg mleka
4,22 % mlečne masti	4,18 % mlečne masti
3,36 % beljakovin	3,32 % beljakovin

Krava s 100.000 kg proizvedenega mleka je 16 letna Nila, prejemnica nagrade »Šampionski zvonec«.

tiji trenutno redijo 92 živali vseh kategorij, saj ima kmetija zaključeno proizvodnjo. Od tega je 42 krav molznic, 5 moških telet, ostalo so plemenske živali za remont črede. Kmetija obsega trenutno 35 ha, od tega je 8,8 ha kvalitetnega naravnega travinja, na 3,5 ha pridelujejo ječmen, pšenico, koruze za silažo je okrog 13 ha, 2 ha površin imajo črne detelje, 7,7 ha je v 3 – 4 letnim kolobarjem s kvalitetnimi DTM mešanicami. Na teh površinah pridelava kmetija dovolj kakovostne osnovne krme za svojo čredo.

Tudi na kmetiji Trbuc sega tradicija reje goveda v začetke 19. stoletja. Hlevi so bili takrat zgrajeni na privez za rejo krav molznic, plemenskih telic in za pisanje bikov. Da bi izboljšali pogoje za živali in zmanjšali ročno delo v hlevu, so leta 2016 zgradili sodoben hlev s prosto rejo za krave molznice in vzrejo plemenskih telic, v starem hlevu pa imajo preurejen prostor za pisanje bikov. Družina Trbuc ima odlično čredo goveda lisaste pasme v modernem kombiniranem tipu, ki je s

prehodom v nov hlev vedno boljša. Odlične krave molznice so dokaz pridnega in skrbnega dela tudi na tej kmetiji. Vrh uspeha so živali z visoko življenjsko proizvodnjo. Na kmetiji trenutno redijo 85 živali vseh kategorij, saj ima kmetija zaključeno proizvodnjo. Od tega je 36 krav molznic, 19 pitancev, ostalo so plemenske živali za remont črede. Na kmetiji gospodari mladi gospodar Darko z ženo Jožico, pomagata dedek Janez in babica Slavica, v hlevu pa na pomoč po šolskih obveznostih priskočijo tudi otroci. Ob konicah spravila, predvsem siliranju, pa si pomagajo s strojnim krožkom. Kmetija obsega trenutno 37 ha, od tega je 7,4 ha kvalitetnega naravnega travinja, na 11 ha pridelujejo ječmen, pšenico in tritikalo, koruze za silažo je 14 ha, 4,6 ha je v 3–4 letnim kolobarjem s kvalitetnimi DTM mešanicami. Vse površine z žiti se zasejejo kot ozelenitev s kvalitetnimi travnimi mešanicami. Na teh površinah pridelava kmetija dovolj kakovostne osnovne krme za svojo čredo.

Krava s 100.000 kg proizvedenega mleka je 14 letna Srna, prejemnica nagrade »Šampionski zvonec«.

Proizvodnja za leto 2017:

Povprečje 31 krav:

cela laktacija (329 dni)	standardna laktacija (305 dni)
7632 kg mleka	7049 kg mleka
4,18 % mlečne masti	4,17 % mlečne masti
3,45 % beljakovin	3,40 % beljakovin

Besedilo in fotografiji: Marjan Špur, KGZS, Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobota

